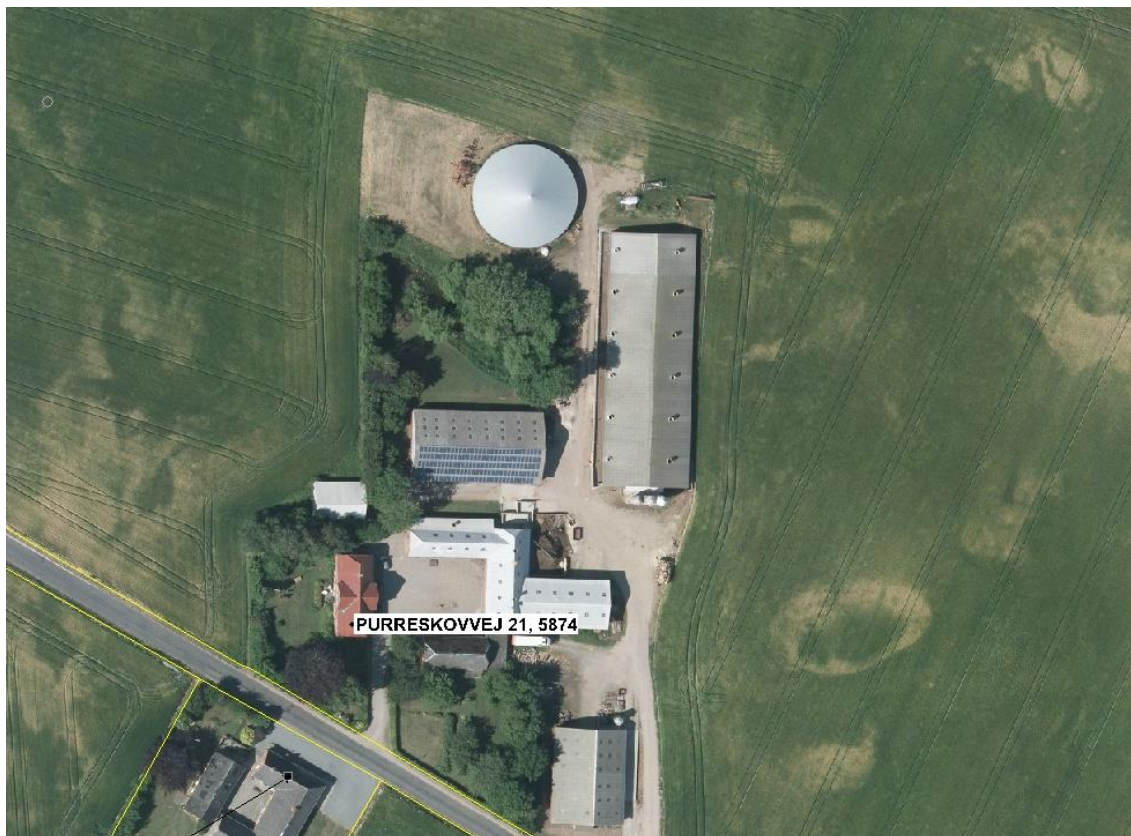

Tillæg nr. 3 til miljøgodkendelse af Slagtesvineproduktion på Purreskovvej 21, 5874 Hesselager

Godkendelsen omfatter:	Ændring af dyreholdet
Adresse:	Purreskovvej 21, 5874 Hesselager
Godkendelsen er meddelt til:	Torben Sæderup, Purreskovvej 21, 5874 Hesselager
Grundejer:	Torben Sæderup, Purreskovvej 21, 5874 Hesselager
CVR/P:	65618516
CHR nr.:	17505
Konsulent for ansøger:	Max Jakobsen Miljørådgivning
Godkendelse udarbejdet af:	Karen Frønde Jensen & Lene Jultved, Svendborg Kommune
Journal nr.	16/160

Torben Sæderup
Purreskovvej 21
5874 Hesselager

saederup@mail.tele.dk

Svendborg
Kommune

**Kultur, Erhverv og Udvikling
Erhverv, Bolig og Natur
Natur og Klima**
Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge

Tlf. 62 23 30 00

keu@svendborg.dk
www.svendborg.dk

Godkendelse efter husdyrgodkendelseslovens¹ kapitel 3.

Godkendelsen omfatter hele husdyrbruget med et dyrehold på i alt 210 DyreEnheder.
Godkendelsen er givet på de vilkår, der er angivet under "Afgørelse".

Dato: 30. januar 2017

Godkendt:

Agronom
Lene Jultved

Annonceret på Svendborg Kommunes hjemmeside den 30. januar 2017.

Klagefristen udløber den 27. februar 2017 (4 uger efter annoncering).

Søgsmålsfristen udløber den 30. juli 2017 (6 mdr. efter annoncering af godkendelsen eller efter en klagenævnsafgørelse)

Revurderes inden den 30. januar 2025 (8 år efter meddelelse af godkendelsen eller efter klagenævnsafgørelse).

¹ Husdyrgodkendelsesloven, Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, LBK nr. 442 af 13/05/2016

Resumé

Torben Sæderup har søgt Svendborg Kommune om godkendelse til at ændre dyreholdet på adressen Purreskovvej 21, 5874 Hesselager.

Husdyrbruget godkendes med denne godkendelse fjerde gang efter husdyrgodkendelsesloven. Denne godkendelse bliver dermed tillæg nr. 3 til den oprindelige miljøgodkendelse fra oktober 2008.

Der meddeles godkendelse til et dyrehold på 7.730 slagtesvin (31-110 kg), svarende til 210 DyreEnheder (DE). Ansøger har desuden ønsket et alternativ mulighed for at producere 8.128 slagtesvin (31-107 kg), svarende til 210 DE. Begge dele er behandlet i denne godkendelse.

Ønsket om en ændring af produktionen bunder i en forbedret produktionseffektivitet. Der ændres ikke i antallet af godkendte DE eller i antallet af stipladser. Der skal dermed ikke laves bygningsmæssige ændringer.

Der forventes kun en mindre stigning i antallet af transporter til og fra ejendommen på ca. 20 transporter. Der forventes ikke en øgning af støj- eller støvforhold.

Genekriterierne for lugt er overholdt, og lugtudledningen falder i begge scenarier i forhold til det tidligere tillæg.

Ammoniakfordampningen fra stalden stiger med 14 %, men giver ingen væsentlig merbelastning af højt målsatte naturområder i nærheden af produktionen. Det generelle ammoniakreduktionskrav og BAT-niveau overholdes.

Ejendommens gylletank er på 2.600 m³, og der bliver produceret cirka 3.600 m³ gylle/ajle. Beregninger viser at der er cirka 9,1 måneders opbevaringskapacitet, og det lever derfor op til gældende krav.

Tillægsgodkendelsen omfatter samtlige arealer, der ejes eller forpagtes af bedriften på godkendelsestidspunktet, i alt 137,9 ha.

Der tilføres 4,5 DE husdyrgødning til udbringningsarealerne fra Hjelholts Uldspinderi, Svendborg Landevej 43, 5874 Hesselager, i form af græssende dyr.

Ud over ejede og forpagtede arealer, er der indgået aftale om afsætning af 21,4 DE svinegylle på 45,8 ha tilhørende Anne Egedorf, Purreskovvej 38, 5874 Hesselager. Afsætning af gyllen til disse arealer er godkendt af Svendborg Kommune efter § 16 i husdyrgodkendelsesloven den 3. august 2009. Det er alene ejede og forpagtede arealer, som indgår i denne tillægsgodkendelse.

Alle udbringningsarealer ligger i oplandet til Langelandssundet og Storebælt. En del af udbringningsarealerne (ca. 41 ha) ligger på nitratfølsomme indvindingsområder (NFI-områder), og der stilles derfor vilkår om sædskifte og efterafgrøder. Ingen af arealerne er omfattet af det generelle beskyttelsesniveau for fosfor (fosforklasser).

Med de stillede vilkår vurderes det samlet set, at udvidelsen kan gennemføres indenfor rammerne af husdyrloven. Kommunen vurderer desuden, at den ansøgte ændring lever op til BAT, og ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet, når de stillede vilkår overholdes.

Givne vilkår i miljøgodkendelsen fra 2008 og i tillæggene fra 2013 og 2015 er fortsat gældende, samtidig med at der er tilføjet nye vilkår i denne tillægsgodkendelse. En samlet liste med vilkår gældende for husdyrbruget kan ses i bilag 1.

Indholdsfortegnelse

Resumé	2
Indledning	6
Svendborg Kommunes afgørelse	6
<i>Lovgrundlag</i>	6
<i>Afgørelse med vilkår</i>	7
Husdyrhold og staldanlæg.....	7
Foder	8
Drift af husdyrbrugets arealer	8
Sædskifte.....	8
<i>Generelle forhold</i>	9
Ændringer og udvidelser	9
Underretningspligt	9
<i>Retsbeskyttelse</i>	9
<i>Revurdering af godkendelse</i>	9
<i>Klagevejledning</i>	10
<i>Søgsmål</i>	11
Miljøteknisk redegørelse	12
<i>Grundforhold</i>	13
Ansøger og ejerforhold	13
Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	13
Varetagelse af hensyn til landskab	15
Årsproduktion	15
Biaktiviteter.....	19
<i>Husdyrbrugets anlæg</i>	20
Drift af staldanlæg.....	20
Ventilation.....	20
Rengøring.....	20
Foder	21
Ressourceforbrug	23
Opbevaring og håndtering af olie, kemikalier og medicin	23
Gødningsproduktion, opbevaring og håndtering	23
Driftsforstyrrelser og uheld	24
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	25
Ammoniak.....	25
Påvirkning af naturområder.....	26
Øvrige naturområder	28
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter)	29
Lugt	30
Støj	34
Transport	34
Støv	35
Lys	35
Skadedyr	35
Spildevand.....	37
Affald	37
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer</i>	38
Drift af husdyrbrugets arealer	38
Gødningsproduktion og - håndtering	40

Sædskifte.....	41
Påvirkning af naturområder.....	41
Påvirkning af søer og vandløb.....	43
Kvælstof og fosfor til fjord og hav.....	43
Miljøvurdering af zink.....	44
Påvirkning af grundvand.....	45
<i>Egenkontrol.....</i>	<i>46</i>
Konklusion.....	46
Beskrivelse af eventuelle høringssvar, og vurdering.....	47
BILAG.....	47
<i>Bilag 1. Samlet liste med gældende vilkår:.....</i>	<i>48</i>
<i>Drift og Indretning af anlæg.....</i>	<i>48</i>
<i>Årsproduktion.....</i>	<i>48</i>
<i>Rengøring.....</i>	<i>50</i>
<i>Ventilation.....</i>	<i>50</i>
<i>Fodring.....</i>	<i>50</i>
<i>Gødningsopbevaring og –håndtering.....</i>	<i>51</i>
<i>Lugt.....</i>	<i>51</i>
<i>Støj.....</i>	<i>51</i>
<i>Transport.....</i>	<i>52</i>
<i>Støv.....</i>	<i>52</i>
<i>Lys.....</i>	<i>52</i>
<i>Skadedyr.....</i>	<i>53</i>
<i>Oplag af olie.....</i>	<i>53</i>
<i>Kemikalier.....</i>	<i>53</i>
<i>Affald.....</i>	<i>53</i>
<i>Spildevand.....</i>	<i>53</i>
<i>Driftsforstyrrelser og uheld.....</i>	<i>54</i>
<i>Udbringning af husdyrgødning.....</i>	<i>54</i>
<i>Sædskifte – forhold til kvælstof og fosfor til fjord og hav.....</i>	<i>55</i>
<i>Påvirkning af grundvand.....</i>	<i>55</i>
<i>Bedste tilgængelige teknik.....</i>	<i>56</i>
<i>Bilag 2. Påvirkning af natur fra husdyrgodkendelse.dk.....</i>	<i>57</i>
<i>Bilag 3. Vurdering af påvirkning af overfladevand mv.....</i>	<i>59</i>

Indledning

Svendborg Kommune har via MaxMiljø den 22. december 2015 modtaget ansøgning om ændring af husdyrproduktionen på Purrekovvej 21, 5874 Hesselager.

Husdyrbruget godkendes med denne godkendelse tredje gang efter husdyrgodkendelsesloven.

Ved et husdyrbrug forstås en ejendom, hvor der er et dyrehold på mere end 3 dyreenheder (DE), dyreholdet med tilhørende stalde og lign., gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg samt øvrige faste konstruktioner og tilhørende arealer.

Denne godkendelse er opdelt i 2 dele.

Første del er Svendborg Kommunes afgørelse, som indeholder vilkårene for godkendelsen.

Anden del er en miljøteknisk redegørelse, som danner grundlag for de opstillede vilkår i godkendelsen.

Derudover er der vedhæftet en række bilag. Det første af bilagene viser en samlet liste over gældende vilkår, samt alle tidligere stillede vilkår.

Endelig har der i denne sag været foretaget høring af naboer i lugtkonsekvenszone på 589 m (41 personer fordelt på 26 husstande), samt hos 5 bortforpagtere af jord. Der er foretaget en supplerende høring af 1 aftager og 1 afgiver af husdyrgødning. Der er indkommet i alt 1 høringsvar.

Svendborg Kommunes afgørelse

Lovgrundlag

Husdyrholdet er på i alt 210 DE og godkendes derfor efter § 11 i husdyrgodkendelsesloven².

Svendborg Kommune godkender og fører tilsyn med husdyrbrugets eksterne miljøforhold.

Svendborg Kommune skal i forbindelse med godkendelsen sikre, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen vha. den bedst tilgængelige teknologi (BAT). Desuden skal det sikres, at husdyrbruget kan drives på stedet, så det er foreneligt med hensynet til omgivelserne.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen³ fastsætter regler om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug efter kap. 3 i husdyrgodkendelsesloven. Desuden sætter bekendtgørelsen regler for udskiftning af udbringningsarealer og regler for revurdering af godkendelser af husdyrbrug.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁴ fastsætter bl.a. regler om dyreenhedsberegningerne.

² Husdyrgodkendelsesloven, bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, LBK nr. 442 af 13/05/2016

³ Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, BEK nr. 44 af 11/01/2016.

⁴ Husdyrgødningsbekendtgørelsen, bekendtgørelse om erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., BEK nr. 1324 af 15/11/2016

Afgørelse med vilkår

Svendborg Kommune godkender hermed en ændring af husdyrbruget på Purrekovvej 21, 5874 Hesselager, matr. Nr. 9a, 2g og 57c, Hesselager By, Hesselager, i henhold til § 11 i Husdyrgodkendelsesloven.

Godkendelsen meddeles til ejeren af husdyrbruget pt. Torben Sæderup, der dermed er ansvarlig for, at husdyrbruget placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne godkendelse.

Det afgøres samtidig, at godkendelsen af husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen omfatter hele husdyrbruget og godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra den dato, hvor godkendelsen meddeles.

Hvis godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden efterfølgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Godkendelsen gives på baggrund af de oplysninger som ansøger har sendt frem, og de oplysninger som fremgår af den miljøtekniske redegørelse.

Som følge af denne tillægsgodkendelse bortfalder vilkår 4a og 48a i miljøgodkendelsen af 6. februar 2015. Ansøger er informeret om dette, og har frasagt sig retten til 8 års retsbeskyttelse på disse vilkår.

Vilkår 4b, 4c, 48b, 12a, 51a, og 51d i den samlede liste i bilag 1 i denne miljøgodkendelse er meddelt efter husdyrgodkendelseslovens § 11 i denne tillægsgodkendelse.

En komplet liste med alle de gældende vilkår for bedriften fremgår af Bilag 1 i denne tillægsgodkendelse.

Tillægsgodkendelse til udvidelse af husdyrproduktionen meddeles på følgende vilkår og påbud:

Husdyrhold og staldanlæg

4b. Husdyrbruget skal være sammensat og staldindretningen udført på én af følgende to måder:

Dyrehold ANSØGT	Stald-Type	Stald nr.	Vægt kg	Antal dyr	Sti-pladser	Dyre-enheder *
Slagtesvin (Ansøgt - hovedskema 84022)	Fast gulv	2	31-110	625	145	16,98
	Fast gulv	3	31-110	625	145	16,98
	Delvis spaltegulv 50-75 %	1	31-110	6.480	1.500	176,03
Dyreenheder i alt						210,0

*Dyreenheder beregnet efter Husdyrgødningsbekendtgørelse (Bek. 1324 af 15-11-2016, Bilag 1, afsnit H).

Eller alternativt

Dyrehold ANSØGT	Stald-Type	Stald nr.	Vægt kg	Antal dyr	Sti-pladser	Dyre-enheder *
Slagtesvin (Ansøgt - Scenarie 1 skema 84128)	Fast gulv	2	31-107	664	150	17,15
	Fast gulv	3	31-107	664	150	17,15
	Delvis spaltegulv 50-75%	1	31-107	6.800	1.536	175,68
Dyreenheder i alt						210,0

*Dyreenheder beregnet efter Husdyrgødningsbekendtgørelse (Bek. 1324 af 15-11-2016, Bilag 1, afsnit H).

4c. Den samlede husdyrproduktion må ikke overstige 210,0 DE på årsplan.

Foder

12a. Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end 4.690 kg P pr. år.

- "P ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning: P ab dyr pr. slagtesvin = ((afgangsvægt - indgangsvægt) x FEsv pr. kg tilvækst x gram fosfor pr. FEsv/1000) - ((afgangsvægt - indgangsvægt) x 0,0055 kg P pr kg tilvækst).

Drift af husdyrbrugets arealer

48b. Der må per planår (1/8-31/7) højst udbringes husdyrgødning fra 193 DE beregnet ud fra 188,5 DE svinegylle og 4,5 DE dybstrøelse, svarende til 1,4 DE/ha per planår. Der må derudover ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. affald.

Sædskitte

51a. Der skal på bedriftens arealer etableres et sædskitte med ét af to alternativer:

- 6 % ekstra efterafgrøder udover det til enhver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder, uanset om det generelle krav opfyldes vha. andre virkemidler i henhold til NaturErhvervstyrelsens regler eller overføres til andre år. De samme, generelle regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, skal også følges for disse ekstra efterafgrøder. Efterafgrøderne eller andre generelle miljøkrav må dog ikke overføres til andre bedrifter.
- Et sædskitte med mindst 10 % frøgræs eller tilsvarende sædskitte med et udvaskingsindeks på maksimum 86.

51d. Der skal på bedriftens arealer, der ligger indenfor NFI-område (mark 02-0, 04-0, 11-0, 13-0, 14-0, 14-1, 17-0, 17-1, 21-0, 25-0, 31-0, 05-0a, 05-0b, 05-0c) etableres ét af følgende alternativer:

- Et sædskitte med mindst 10 % frøgræs (eller tilsvarende sædskitte med et udvaskningsindex på maksimum 86).

- Et sædskifte med 6 % ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige efterafgrøder, indenfor NFI-arealet på i alt 41 ha. Procentsatsen skal ses i forhold til efterafgrødegrundlaget for de nævnte arealer.

Generelle forhold

Ændringer og udvidelser

Der må ikke ske ændringer eller udvidelser på husdyrbruget og de tilhørende arealer før dette er anmeldt til og eventuelt godkendt af Svendborg Kommune. Kommunen skal desuden hurtigst muligt orienteres om ændringer i ejerforhold.

Underretningspligt

Den der er ansvarlig for forhold eller indretninger, som kan give anledning til væsentlig forurening eller fare herfor, har pligt til straks at underrette alarmcentralen på tlf.: 112, såfremt driftsforstyrrelser eller uheld medfører væsentlig forurening eller indebærer fare herfor, jf. § 52 i Husdyrgodkendelsesloven.

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne godkendelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 stk. 1 Husdyrgodkendelsesloven. Det betyder, at det som hovedregel ikke vil være muligt at stille nye krav til husdyrbruget inden for de første 8 år efter meddelelsen af godkendelsen, medmindre, der er lavet grundlæggende sagsbehandlingsfejl eller givet grundlæggende fejlagtige oplysninger, som nødvendiggør, at afgørelsen skal ændres.

Husdyrbrugets egenkontrol er dog undtaget for retsbeskyttelsen, og tilsynsmyndigheden kan revidere denne for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening, eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn, jf. § 53 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven.

Retsbeskyttelsesperioden regnes fra datoen for denne godkendelse. Påklages godkendelsen, regnes perioden fra den dato, hvor Miljøklagenævnet træffer afgørelse vedrørende klagen.

Revurdering af godkendelse

Virksomhedens miljøgodkendelse skal revurderes regelmæssigt og mindst hvert 10. år, dog skal første regelmæssige revurdering ske, når der er forløbet 8 år efter at husdyrbruget første gang blev godkendt, jf. § 41, stk. 3 i Husdyrgodkendelsesloven.

Første revurdering skal foretages senest d. 30. januar 2025.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet, jf. § 76 i Husdyrgodkendelsesloven.

Klagen skal indgå senest 4 uger efter offentliggørelsen af godkendelsen. Du kan finde godkendelsen på Svendborg Kommunes hjemmeside www.svendborg.dk, og klagefristen er dermed 27. februar 2017.

En eventuel klage skal sendes via Klageportalen, som du finder på www.borger.dk og www.virk.dk, eller via Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Du logger på Klageportalen med din NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Du kan finde vejledning i brugen af Klageportalen på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Når du klager skal du betale et gebyr på 500 kr., som du betaler med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Svendborg Kommune, som videresender anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet. Det er Natur- og Miljøklagenævnet, der træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klage over denne afgørelse har ikke opsættende virkning medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet. Klager over godkendelser, der indeholder vilkår efter Husdyrgodkendelseslovens § 27 stk. 1 eller stk. 2 har opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Følgende personer og organisationer er klageberettigede i den aktuelle sag jf. § 84 stk. 1 og 3, § 85 stk. 1,2,3,4, § 86 stk. 1 og 2, § 87 stk. 1 og 2 i Husdyrgodkendelsesloven:

Ansøger

- Torben Sæderup, Purreskovvej 21, 5874 Hesselager, E-mail: saederup@mail.tele.dk

Leverandør af husdyrgødning:

- H. Hjelholts Uldspinderi Aps, Svendborg Landevej 43, 5874 Hesselager

Aftager af husdyrgødning:

- Anne Egedorf, Purreskovvej 38, 5874 Hesselager

Ejer af forpagtede arealer:

- Claus Buch Hansen, Skelmosevej 27, 5884 Gudme
- Steffen Kiil Jensen, Kastanievej 1, 5884 Gudme
- C. C. Jensen, Langgade 38, 5874 Hesselager
- Ingrid Freltofte Jørgensen, Stenmurevej 14, 5874 Hesselager
- Karin Krolls Johnson, Tangå Møllevej 25, 5884 Gudme

Naboer indenfor lugtkonsekvenszone på 589 m:

- Maria & Carsten Kjellerup-Jørgensen, Gl. Dam 4, 5874 Hesselager
- Marianne & Michael Hartvig Wadstrøm, Gl. Dam 6, 5874, Hesselager
- Berit & Thue Jonstrup, Hesselagergårdsvej 1, 5874 Hesselager
- Lotte Sjørsløv & Claus Groth Hansen, Hesselagergårdsvej 2, 5874 Hesselager
- Allan Mortensen, Hesselagergårdsvej 4, 5874 Hesselager
- Susanne Damkjær Pedersen, Purreskovvej 11, 5874 Hesselager
- Malene Nygaard Koll Nielsen & Jakob Elmélund B Jørgensen, Purreskovvej 13, 5874 Hesselager

- Martin Raun, Purreskovvej 18, 5874 Hesselager
- Henning Nøhr Andersen, Stigbjergvej 23, 5874 Hesselager (ejer Purreskovvej 18)
- Trine & Thomas Bak Pedersen, Purreskovvej 22, 5874 Hesselager
- Andreas Petersen, Purreskovvej 26, 5874 Hesselager
- Lene Folkmann & Arne Petersen, Purreskovvej 28, 5874 Hesselager
- Tanja Wie Hermansen, Purreskovvej 30, 5874 Hesselager
- Jane Solvejg Rosenbjerg & Hans Filip Kent Larsson, Purreskovvej 5, 5874 Hesselager
- Hanne Thordsen, Purreskovvej 6, 5874 Hesselager
- Hesselager Menighedsråd v/formand Ellen Egedorf Petersen, Sunderupvej 3, 5874 Hesselager (ejer Purreskovvej 6)
- Susanne Degn, Jydevej 2, 5700 Svendborg (ejer Solbakkevej 10 A)
- Jens Rohde, Veras Allé 9, 2720 Vanløse (ejer Solbakkevej 10 A)
- Kristian Møller Hedegaard, Solbakkevej 11, 5874 Hesselager
- Birgit Villebro & Claus Hougaard Christiansen, Solbakkevej 12, 5874 Hesselager
- Inger Vestergaard & Mogens Jørgensen, Solbakkevej 5, 5874 Hesselager
- Sebastian Holmberg Næsby, Solbakkevej 6, 5874 Hesselager
- Marianne Holmberg & Kurt Næsby, Hessensgade 21,3., 2300 København S (ejer Solbakkevej 6)
- Keld Madsen, Solbakkevej 6, 5874 Hesselager
- Birthe Bondegaard Jensen, Solbakkevej 8, 5874 Hesselager
- Mia Brogaard Pedersen & Mads Theodor Rasmussen, Stokkebækvej 3, 5874 Hesselager

Foreninger

- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, syd@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk
- Friluftsrådet, v. Christian Jensen, sydfyn@friluftstraadet.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, v/Niels Barslund nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Kopi af denne afgørelse er sendt til alle ovenstående samt til ansøgers konsulent Max Jakobsen Miljørådgivning (mjb@maxjakobsen.eu). Lokalforeningen af Dansk Ornitologisk Forening (svendborg@dof.dk) har ligeledes fået tilsendt en kopi af afgørelsen.

Søgsmål

Ønskes godkendelsen prøvet ved domstolene efter § 90 i Husdyrgodkendelsesloven, skal sagen være anlagt senest 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt.

Fristen for at anlægge søgsmål er d. 30. juli 2017.

Miljøteknisk redegørelse

Denne miljøredegørelse danner grundlag for de vilkår, der meddeles i godkendelsen. Udgangspunktet for redegørelsen er den indsendte ansøgning om godkendelse af husdyrbruget.

Der er søgt om tillæg til miljøgodkendelse af slagtesvineproduktion på Purrekovvej 21, 5874 Hesselager af 27. oktober 2008, da der er en forbedret produktionseffektivitet og der dermed er mulighed for at producere et større antal grise. I forhold til sidste tillæg som blev givet 6. februar 2015 sker der ikke ændringer i det, at der fortsat er 210 dyreenheder slagtesvin på ejendommen.

I denne miljøtekniske redegørelse er ændringerne vurderet af Svendborg Kommune, og vurderingen danner grundlag for de nye eller ændrede vilkår, der meddeles i tillægsgodkendelsen. Vurderingen skal belyse, hvilke miljømæssige konsekvenser den ansøgte udvidelse vil kunne forventes at have på omgivelserne, og om det opfylder husdyrgodkendelseslovens krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Forudsætningerne for tillægsgodkendelsen er de oplysninger, ansøger har givet i forbindelse med sagen, samt beregninger i Miljøstyrelsens it-ansøgningssystem, jf. skemanumre 84022 (hovedskema) og 84128 (fiktivt skema).

Ifølge Miljøministeriets Wiki-vejledning skal beregningerne i en tillægsgodkendelse foretages, ved at vurdere den ansøgte ændring i forhold til det godkendte dyrehold fra 8 år tilbage i tiden. Udgangspunktet for beregningerne i denne godkendelse er derfor værdierne fra nudriften i godkendelsen fra oktober 2008.

Ansøger har ønsket mulighed for variation indenfor slagtesvinenes afgangsvægt, og har derfor søgt om godkendelse til et alternativt vægtinterval, hvor der samtidig er mulighed for at øge antallet af dyr, uden at ændre overordnet på tilladelsen til 210 DE.

Da dette er en tillægsgodkendelse berører den kun de miljømæssige forhold, som påvirkes af den ansøgte udvidelse. Den samlede produktion er behandlet i miljøgodkendelsen fra den 27. oktober 2008.

En række vilkår fra miljøgodkendelsen fra 6. februar 2015, bortfalder ved meddelelsen af denne tillægsgodkendelse. Ansøger er informeret om dette, og har frasagt sig retten til 8 års retsbeskyttelse på disse vilkår.

De samlede gældende vilkår for bedriften fremgår af bilag 1 i denne tillægsgodkendelse, hvor vilkår markeret med **grønt** er meddelt i relation til denne tillægsgodkendelse.

Grundforhold

Ansøger og ejerforhold

Tillægget til godkendelsen meddeles til husdyrbruget på Purreskovvej 21, 5874 Hesselager. Ansøger og ejer er pt. Torben Sæderup, Purreskovvej 21, 5874 Hesselager. Torben Sæderup er dermed ansvarlig for, at husdyrproduktionen placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne godkendelse, samt at de ansatte på ejendommen er bekendt med godkendelsens vilkår.

Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.

Ansøgers oplysninger

Ejendommen er placeret i landzone ca. 500 m øst for Hesselager, se kort nedenfor. Der er ingen gældende lokalplan for området hvor ejendommen er placeret.

Oversigtskort med ejendommen og Hesselager, hvor rød skravering angiver byzone.

Den ansøgte udvidelse vil foregå i eksisterende stalde, idet stald nr. 3, der blev taget ud af produktionen i forbindelse med godkendelsen i oktober 2008, men blev inddraget i et senere tillæg igen (tillæg nr. 2). Placeringen af de tre staldafsnit på ejendommen kan ses på nedenstående flyfoto.

Oversigt over stalde på Purreskovvej 21.

Følgende matrikler er tilknyttet ejendommen:

Ejerlav	Matrikel
Hesselager By, Hesselager.	9a
Hesselager By, Hesselager.	2g
Hesselager By, Hesselager.	57c

Afstandskrav i forhold til Husdyrlovens § 6 og § 20

Afstandsforhold fra nærmeste anlæg og til nærmeste nabo	Afstand (m)	Afstandskrav § 6/§ 20 (m)
Byzone eller sommerhusområde*.	490	50/300
Samlet bebyggelse i landzone mv.**	330	50/300
Enkeltbolig (Purreskovvej 22)	70	50/ -

* Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.

** Samlet bebyggelse i landzone mv. eller område i landzone, der i en lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Nærmeste nabo er Purreskovvej 22, som ligger 70 m fra nærmeste staldanlæg. Næstnærmeste nabo er Purreskovvej 26, som ligger 170 m fra nærmeste stald. Nærmeste område med samlet bebyggelse i landzone mv. er området "Boligområde – Purreskovvej" som ligger 330 m fra nærmeste staldbygning. Nærmeste byzoneområde er Hesselager som ligger 490 m væk fra nærmeste staldbygning.

Kommunens vurdering

Da den ansøgte udvidelse vil foregå i eksisterende stalde, skal der ikke vurderes på afstandskrav i forhold til Husdyrgodkendelseslovens § 8.

Samlet set vurderer Svendborg Kommune at alle afstandskrav i lovens § 6 og § 20 er overholdt. Vilkår i miljøgodkendelsen fra 27. oktober 2008 og tillæg nr. 2 fra 6. februar 2015 er stadig gældende, og der stilles ikke yderligere vilkår i forhold til beliggenhed og planmæssige forhold.

Varetagelse af hensyn til landskab

Ifølge husdyrgodkendelsesloven skal hensynet til de landskabelige værdier varetages ved godkendelse af et husdyrbrug. De landskabelige værdier omfatter bl.a. naturværdier, kulturhistoriske, rekreative, geologiske værdier, samt landskabets æstetik og fortællerværdi.

Ansøgers oplysninger

Ejer oplyser at der ikke bygges nyt i forbindelse med den ansøgte produktionsudvidelse, og der stilles derfor ikke vilkår i forhold til landskabshensyn.

Kommunens vurdering

Da der ikke sker nybyggeri, er der ikke foretaget yderligere vurdering af den landskabelige påvirkning og kommunen vurderer, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til landskab.

Årsproduktion

Ansøgers oplysninger

Slagtesvineproduktionen ønskes udvidet til 7.730 slagtesvin (31-110 kg) i alt 210,0 dyreenheder. Der ønskes mulighed for et alternativt vægtinterval, hvor der produceres 8.128 slagtesvin (31-107 kg) i alt 210,0 dyreenheder.

Den daglige tilvækst er i gennemsnit ca. 1.000 gram/dag.

På grund af effektivitetsstigninger er det muligt at køre 4,3-4,4 hold slagtesvin igennem pr. år.

I tabel 1 nedenfor er den ansøgte produktion vist ved de to vægtintervaller.

Tabel 1: Oversigt over ansøgt produktion ved de to vægtintervaller (se bilag 1 for placering af stalde).

	31-107 kg		31-110 kg	
	Antal slagtesvin	Antal stipladser	Antal slagtesvin	Antal stipladser
Stald 1	6.800	1.536	6.480	1.500
Stald 2	664	150	625	145
Stald 3	645	150	625	145
I alt	8.128	1.836	7.730	1.790

Med en daglig tilvækst på gns. 1.000 gram betyder det, at den gennemsnitlige vækstperiode er hhv. 76 dage og 79 dage. Dermed er der mulighed for at have godt 5 dage imellem indsættelse af hvert hold slagtesvin. Der gøres i den sammenhæng opmærksom på, at de første grise når slagtevægten ca. 8 uger efter indsættelse.

Kommunens vurdering

Den godkendte produktion på ejendommen i dag lyder på et dyrehold på enten 7.140 slagtesvin (32-110 kg) (210 dyreenheder (DE)) **eller** et dyrehold på 7.560 slagtesvin (32-107 kg) (210 DE).

På grund af forbedret produktionseffektivitet er det muligt at producere et større antal grise om året på det samme produktionsareal med det samme antal stipladser.

Der er derfor søgt om udvidelse af slagtesvineproduktionen til 7.730 slagtesvin (31-110 kg) i alt 210 dyreenheder, **eller** alternativt til 8.128 slagtesvin (31-107 kg) i alt 210 dyreenheder.

Dyreholdet er i oprindelig nudrift og i godkendt drift fra februar 2015 er sammensat som vist i nedenstående tabel:

Dyrehold Tidligere godkendelser	Stald- Type	Stald nr.	Vægt kg	Antal dyr	Sti- pladser	Dyre- enheder *	Dyre- enheder **
Slagtesvin (oprindelige nudrift i 2007)	Fast gulv	2, 3	30- 100	1.375	420	37,9	
	Delvis spaltegulv 50-75 %	1	30- 100	4.675	1.500	128,9	
I alt						166,8	
Slagtesvin (godkendt oktober 2008 - 1. tillæg)	Fast gulv	2	31- 106	850	240	25,8	
	Delvis spaltegulv 50-75 %	1	31- 106	6.000	1.500	181,9	
I alt						207,7	
Slagtesvin (godkendt februar 2015 - 2. tillæg)	Fast gulv	2, 3	32- 110	1.030	290		30,2
	Delvis spaltegulv 50-75 %	1	32- 110	6.140	1.500		179,8
I alt							210,0
Slagtesvin (godkendt februar 2015 - 2. tillæg) - Alternativ med ændret vægt	Fast gulv	2, 3	32- 107	1.235	300		34,3
	Delvis spaltegulv 50-75 %	1	32- 107	6.325	1.536		175,7
I alt							210,0

*) Dyreenheder beregnet efter husdyrgødningsbekendtgørelse (Bek. 1324 af 15-11-2016, Bilag 1, afsnit A).

** Dyreenheder beregnet efter husdyrgødningsbekendtgørelse (Bek. 1324 af 15-11-2016, Bilag 1, afsnit G).

Dyreholdet er i ansøgt produktion (hovedansøgning) sammensat som vist i nedenstående tabel:

Dyrehold ANSØGT	Stald-Type	Stald nr.	Vægt kg	Antal dyr	Sti-pladser	Dyre-enheder ***
Slagtesvin (Ansøgt - hovedskema 84022)	Fast gulv	2	31-110	625	145	16,98
	Fast gulv	3	31-110	625	145	16,98
	Delvis spaltegulv 50-75 %	1	31-110	6.480	1.500	176,03
Dyreenheder i alt						210,0

*Dyreenheder beregnet efter husdyrgødningsbekendtgørelse (Bek. 1324 af 15-11-2016, Bilag 1, afsnit H).

Ansøger ønsker mulighed for et alternativt vægtinterval som vist i nedenstående tabel:

Dyrehold ANSØGT	Stald-Type	Stald nr.	Vægt kg	Antal dyr	Sti-pladser	Dyre-enheder ***
Slagtesvin (Ansøgt - Scenarie 1 skema 84128)	Fast gulv	2	31-107	664	150	17,15
	Fast gulv	3	31-107	664	150	17,15
	Delvis spaltegulv 50-75%	1	31-107	6.800	1.536	175,68
Dyreenheder i alt						210,0

***Dyreenheder beregnet efter husdyrgødningsbekendtgørelse (Bek. 1324 af 15-11-2016, Bilag 1, afsnit H).

Placeringen af staldafsnittene er angivet på kort ovenfor.

Svendborg Kommune vurderer, at der kan meddeles miljøgodkendelse til, at ansøger kan vælge én af de ansøgte produktioner – produktionen må dog ikke overstige 210 DE (ud fra dyreenhedsberegninger gældende på ansøgningstidspunktet).

Der stilles vilkår om, at husdyrproduktionen må etableres, og at produktionen skal være sammensat og indrettet, som beskrevet i ansøgningen. Samtidig bortfalder vilkår 4a i den eksisterende miljøgodkendelse fra 2015.

Der er i den eksisterende miljøgodkendelse fastsat vilkår om dokumentation for husdyrproduktionens størrelse, og dette vilkår vil fortsat være gældende for den nu godkendte produktion.

Svendborg Kommune gør opmærksom på, at der ikke meddeles miljøgodkendelse til, at de to årsproduktioner kan kombineres. Hvis ansøger på sigt ønsker dette, skal der gennemføres en vurdering af om ændringen er godkendelsespligtig. Der kan i den situation være behov for, at der indsendes beregninger via det elektroniske ansøgningssystem.

Fastsættelse af vilkår

Husdyrbruget skal være sammensat og staldindretningen udført på én af følgende to måder:

Dyrehold ANSØGT	Stald-Type	Stald nr.	Vægt kg	Antal dyr	Sti-pladser	Dyre-enheder *
Slagtesvin (Ansøgt - hovedskema 84022)	Fast gulv	2	31-110	625	145	16,98
	Fast gulv	3	31-110	625	145	16,98
	Delvis spaltegulv 50-75 %	1	31-110	6.480	1.500	176,03
Dyreenheder i alt						210,0

*Dyreenheder beregnet efter Husdyrgødningsbekendtgørelse (Bek. 1324 af 15-11-2016, Bilag 1, afsnit H).

Eller alternativt

Dyrehold ANSØGT	Stald-Type	Stald nr.	Vægt kg	Antal dyr	Sti-pladser	Dyre-enheder *
Slagtesvin (Ansøgt - Scenarie 1 skema 84128)	Fast gulv	2	31-107	664	150	17,15
	Fast gulv	3	31-107	664	150	17,15
	Delvis spaltegulv 50-75%	1	31-107	6.800	1.536	175,68
Dyreenheder i alt						210,0

*Dyreenheder beregnet efter Husdyrgødningsbekendtgørelse (Bek. 1324 af 15-11-2016, Bilag 1, afsnit H).

Den samlede husdyrproduktion må ikke overstige 210,0 DE på årsplan.

I tilfælde af ændringer af dyreenhedsdefinitionerne skal det påpeges, at man ved fortolkning af en afgørelse skal tage udgangspunkt i det godkendte antal dyr og vægt.

Biaktiviteter

Ansøgers oplysninger

Ansøger har ikke oplyst om biaktiviteter på ejendommen.

Husdyrbrugets anlæg

Drift af staldanlæg

I dette afsnit beskrives og vurderes den ydre og indre indretning af staldanlæg, opbevaringsanlæg, foderopbevaringsanlæg mm.

Kommunens vurdering

Der er ingen ændringer i forhold til tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen fra 6. februar 2015, og de tidligere stillede vilkår vidreføres.

Ventilation

Kommunens vurdering

Der er ingen ændringer i forhold til tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen fra 6. februar 2015, og de tidligere stillede vilkår vidreføres.

Rengøring

Kommunens vurdering

Der har i de tidligere godkendelser været bemærkninger omkring lugt og flue gener. Der er kommet et høringssvar til dette tillæg fra Hesselagergårdsvej 1 og 2:

Vi, som naboer, har intet imod en ændret produktion af slagtesvin på ejendommen, Purreskovvej 21 – dog ønsker vi, at der gøres en aktiv indsats for at bekæmpe den meget generende lugt, der kommer fra ejendommen.

Det er glædeligt at læse i fremsendte, at lugtkonsekvensen af produktionen vil være en anelse faldende – vi er dog bange for, at det ikke står til måls med de gener, der til stadighed eksisterer i området.

Vi oplever ofte lugtgener fra ejendommen, særligt når duggen er faldet om aftenen i sommerhalvåret – den tid på året, hvor vi naturligvis opholder os mest udendørs. Det er en meget kraftig lugt, der kommer fra ejendommen, og den tvinger os ofte indenfor, da den er uudholdelig. Desuden har vi denne sommer været plaget af ualmindeligt mange fluer i området – der har i perioder været sort i og omkring vinduer og døre. Det har betydet, at vi har måttet holde døre og vinduer lukket meget af sommeren, hvis vi har villet "være i fred" inden døre. Vi formoder at kilden til de usædvanligt mange fluer er svineproduktionen på Purreskovvej.

Vi ønsker som udgangspunkt ikke at begrænse produktionen på ejendommen, kun at begrænse generne fra den.

Vi er bekendt med, at vi bor på landet, og at det betyder, at der i perioder lugter "landligt". Det er desværre bare ikke begrænset til korte perioder (som ved gyllekørsel), men snarere en daglig "begivenhed" sidst på dagen i sommerhalvåret.

Formålet med rengøring af stalde er at nedsætte smittetrykket i besætningen, men også at reducere eventuelle miljømæssige gener i form af f.eks. lugt, støv og fluer.

Der er tidligere stillet vilkår omkring rengøring og overbrusning af staldene, samt egenkontrol vilkår omkring registrering af afvigelser.

Høringssvaret og de stillede vilkår er gennemgået med ejer. Mht lugt og fluer er rengøring en væsentlig faktor. Ejer oplyser at hver sektion af stalden vaskes grundigt med højtryksrensere, når grisene bliver slagtet. Det vil sige, at i praksis er det én sektion hvor 14. dag der vaskes.

I den daglige rutine bliver de faste gulve i den gamle stald skrabet, og gødningen skrubes ned i gødningskanalerne. Der er ikke opbevaring af fast gødning (møg). Overbrusningsanlæg er lovpligtigt, og er installeret i alle stalde.

Det er aftalt med ejer, at der er fortsat fokus på rengøring, for at forebygge lugt og fluegener.

Svendborg Kommune vurderer, at de stillede vilkår overholdes via de daglige rutiner, og der er ikke behov for at stille yderligere vilkår.

Foder

Ansøgers oplysninger

Beskrivelse omkring BAT krav til ammoniak er vist under afsnittet "Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg - ammoniak".

BAT-krav vedr. fosfor

Miljøstyrelsen har fastlagt et emissionsniveau med hensyn til fosforindhold i husdyrgødningen.

Kravet om anvendelse af BAT for Slagtesvin er opfyldt, hvis følgende fosforudskillelse overholdes:

- 22,3 kg fosfor/DE (gyllesystem)
- 22,5 kg fosfor/DE (fast gulv)

Ved at anvende Miljøstyrelsens emissionsgrænseværdier for fosfor kan der beregnes et BAT niveau for fosforindhold i husdyrgødningen på 4.690 kg fosfor.

For at opfylde BAT-niveauet for fosfor anvendes der følgende teknologi:

- Fosfioptimeret fodring, hvor total fosforindholdet i foderet til slagtesvinene som gennemsnit reduceres til 4,56 gram P/FE.

Fosforindholdet i husdyrgødningen for begge vægtintervaller er lavere end det beregnede BAT-niveau.

På den baggrund ønsker ansøger at ændre vilkår 8 i tillæg til miljøgodkendelse fra 2015.

Der er i IT-ansøgningen skema nr. 84.022 indtastet følgende tilpasninger i relation til fodringen af slagtesvinene:

- 4,56 gram fosfor/FE
- 2,86 FE sv pr. kg tilvækst

Beregning af korrektionsfaktor for type 2 korrektion for fosfor:

$((2,86 \text{ FEsv pr. kg tilvækst} * (110 \text{ kg} - 31 \text{ kg}) * 4,56 \text{ gram fosfor pr. FEsv/1000}) - ((110 \text{ kg} - 31 \text{ kg}) * 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst})) = \mathbf{0,9166}.$

Kommunens vurdering

Der er ingen ændringer af staldsystemet og den fysiske udfodring i forhold til tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen fra 6. februar 2015.

I afsnittet "Forurening og gener fra husdyrbruget" er beskrevet hvorledes ansøgningen lever op til BAT kravet omkring ammoniak.

Der er følgende BAT niveauet for slagtesvin mht. fosfor ifølge miljøstyrelsens WIKI vejledning:

- Delvis fast gulv: 22,3 kg P pr. DE
- Fast gulv: 22,5 kg P pr. DE

I denne ansøgning vil BAT fosforniveauet derfor blive:

Hovedansøgning: $(176,03 \times 22,3) + (33,96 \times 22,5) = 4.690 \text{ kg P}$
Alternativ: $(175,68 \times 22,3) + (34,3 \times 22,5) = 4.689 \text{ kg P}$

Dermed vurderer Svendborg Kommune at der er et BAT niveau for fosfor på 4.690 kg P overordnet set. Husdyrgodkendelse.dk har beregnet 4.626 kg P ab lager i hovedansøgning og 4.680 kg P ab lager i alternativet. Dermed er BAT-niveauet for fosfor opfyldt med en foderkorrektio n med maksimum 4,56 g P/FE i begge tilfælde.

I "Teknologibl ad om Fosforindhold i slagtesvinefoder" er beskrevet hvorledes fosfor kan tilrettes i foderet i en slagtesvinebesætning. Der stilles vilkår ud fra dette teknologibl ad.

Med baggrund i ansøgers oplysninger og beregninger under "Drift af staldanlæg", vurderer kommunen at det ansøgte projekt opfylder BAT-krav samt lever op til Miljøstyrelsens standardvilkår.

Fastsættelse af vilkår

Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end 4.690 kg P pr. år.

- "P ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning: $P \text{ ab dyr pr. slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram fosfor pr. FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst})$.

Egenkontrol

Der skal føres en logbog eller produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:

- antal producerede dyr
- gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs-, og afgangsvægt/slagtevægt)
- foderforbrug pr. kg tilvækst
- det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv i foderblandingerne.

P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder.

Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.

Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Det eksisterende vilkår nr. 12 a tilrettes dermed. Der er tidligere stillet lignede egenkontrolvilkår, og de videreføres.

Ressourceforbrug

Ansøgers oplysninger

I forhold til miljøgodkendelsen fra februar 2015 forventes elforbruget at være uændret, mens vandforbruget forventes at stige med ca. 250 m³.

Kommunens vurdering

På nuværende tidspunkt er der godkendt et vandforbrug på 5.300 m³/år. Dermed regner ansøger med et forventet vandforbrug på 5.550 m³/år.

Svendborg Kommune vurderer at en stigning i vandforbruget på 5 % er en minimal stigning.

Svendborg Kommune vurderer at der ikke skal stilles vilkår mht. ressourceforbrug.

Opbevaring og håndtering af olie, kemikalier og medicin

Olie

Kommunens vurdering

Der er ingen ændringer i forhold til tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen fra 6. februar 2015, og de tidligere stillede vilkår videreføres.

Kemikalier

Kommunes vurdering

Der er ingen ændringer i forhold til tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen fra 6. februar 2015, og de tidligere stillede vilkår videreføres.

Medicin

Kommunens vurdering

Der er ingen ændringer i forhold til tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen fra 6. februar 2015, og de tidligere stillede vilkår videreføres.

Gødningsproduktion, opbevaring og håndtering

Ansøgers oplysninger

Ansøger har beregnet følgende årlige gødningsproduktion:

Gødningstype	Ansøgt produktion Mængde (t)	Alternativ produktion Mængde (t)
Dybstrøelse	125	133
Gylle + ajle	3.570	3.560

I produktionen af gylle er medregnet vand fra 150 m² befæstede arealer samt foretaget fradrag for overdækket gyllebeholder.

I nedenstående tabel gives en oversigt over opbevaringsanlæggene til gødningen.

	Størrelse m ³
Gyllebeholder	2.600
Gyllekanaler	144
Fortank	20
Ialt	2.764

Kommunens vurdering

Ansøger har beregnet en gødningsproduktion på hhv. 3.570 m³ og 3.560 m³ gylle. Det svarer til en gylleproduktion på ca. 2.680 m³ på 9 måneder. Med en opbevaringskapacitet på 2.764 m³, så lever ansøger op til lovens krav om 9 måneders opbevaringskapacitet.

Svendborg Kommune vurderer at husdyrbruget lever op til kravet om at bruge BAT, da der er minimum 9 måneders opbevaringskapacitet, og i forhold til management, ved de arbejdsrutiner, som ansøger har oplyst om.

Samlet set vurderer Svendborg Kommune, at der ud over de allerede gældende vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse, ikke skal stilles yderligere vilkår om gødningsproduktion, opbevaring og håndtering.

Driftsforstyrrelser og uheld

Kommunens vurdering

Der er ingen ændringer i forhold til tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen fra 6. februar 2015, og de tidligere stillede vilkår videreføres.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

I det følgende afsnit er der foretaget en vurdering af, om det ansøgte vil have væsentlige negative konsekvenser for omgivende beskyttede naturarealer, omkringboende og grund- og overfladevand. I forbindelse med sagsbehandlingen af godkendelsespligtige husdyrbrug, skal der foretages en vurdering af, om der kan indføres renere teknologi til at mindske forskellige emissioner fra virksomheden, f.eks. lugt og ammoniak. Der vil i afsnittet vedr. anvendelse af bedste tilgængelige teknologi (BAT) blive foretaget en vurdering af, om disse bidrag til omgivelserne kan reduceres ud over de generelle reduktionskrav.

Ammoniak

Ansøgers oplysninger:

I tabel 2a og 2b nedenfor er BAT-emissionsgrænseværdierne beregnet.

Tabel 2a. BAT-krav for maksimal ammoniakemission (stald+lager) (vægtinterval 31-110 kg).

Dyretype	Eksisterende stalde	BAT-emissionskrav (kg NH ₃ -N)	Total (kg NH ₃ -N)
Slagtesvin (fast gulv) ¹	1.250 (31-110 kg)	0,6909 ²	864
Slagtesvin (50-75 % fast gulv)	6.480 (31-110 kg)	0,3295 ²	2.135
I alt			2.821

Tabel 2b. BAT-krav for maksimal ammoniakemission (stald+lager) (vægtinterval 31-107 kg).

Dyretype	Eksisterende stalde	BAT-emissionskrav (kg NH ₃ -N)	Total (kg NH ₃ -N)
Slagtesvin (fast gulv) ¹	1.328 (31-107 kg)	0,6557 ²	871
Slagtesvin (50-75 % fast gulv)	6.800 (31-107 kg)	0,3127 ²	2.157
I alt			3.028

1. Der er ingen BAT-emissionsgrænseværdi for dette staldsystem. Husdyrgødningen er en blanding af fast gødning og ajle. Derfor er der anvendt samme BAT-emissionsgrænseværdi som for dybstrøelse.
2. Der er korrigeret for fravigende vægtinterval.

BAT-emissionsniveauet for ejendommen er lidt forskellig afhængig af hvilket vægtinterval, der vælges. Ud fra ansøgningskemaerne 84.022 og 84.128 ses det at BAT-kravet er overholdt for begge vægtintervaller (hhv. 31-110 kg og 31-107 kg).

BAT-emissionskravet for ammoniakfordampningen opfyldes ved:

- Staldsystem i nyeste stald (del. spalter 50-75 % fast gulv).
- Overdækning af gyllebeholder.

Det er derfor ikke nødvendigt at foderoptimere med hensyn til kvælstof.

Kommunens vurdering

Siden ansøger har indsendt ansøgningen, er det blevet muligt at beregne BAT niveauet direkte i ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk. Den beregnede BAT-værdi for staldene er på hhv. 2.996,59 kg NH₃-N og på 2.994,73 kg NH₃-N i hovedansøgningen og i alternativet.

Det er en beregnet ammoniaktab på hhv. 2.603,17 kg NH₃-N og 2.602,81 kg NH₃-N i hovedansøgningen og i alternativet.

Ansøgningen lever dermed op til BAT kravet for ammoniak.

Der er i den tidligere ansøgning stillet vilkår omkring ansøgers valg af et bestemt staldsystem, og at overdække gyllebeholderen. Disse vilkår videreføres.

Det krævede generelle ammoniakreduktionskrav på hhv. 3.443 kg NH₃-N og 3.438 kg NH₃-N er opfyldt med ansøgningen.

Kommunen vurderer derfor, at det ansøgte projekt opfylder BAT-krav samt lever op til Miljøstyrelsens standardvilkår med hensyn til ammoniak.

Påvirkning af naturområder

I dette afsnit har Svendborg Kommune vurderet en eventuel ammoniakbelastning på nærliggende naturområder.

Baggrundsbelastningen i området omkring ejendommen er ifølge nyeste data på Miljøportalen 14,4 kg N/ha/år, hvilket er en lille stigning i forhold til 13,5 kg N/ha/år i tillæg nr. 2 i 2015. Da der desuden sker en stigning på 12 % i ammoniakemissionen i forbindelse med udvidelsen, vurderer Svendborg Kommune at der skal foretages en beregning af ammoniakafsætningen til de nærmeste § 7-områder, og andre nærliggende naturområder (se bilag 2 for kort og beregning).

Husdyrloven fastsætter rammer for belastningen med ammoniak af særlige naturområder jf. lovens § 7. Den ammoniakfølsomme natur opdeles i tre kategorier: kategori 1, 2 og 3.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er de Natura 2000-naturtyper, som er omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7, stk. 1, nr. 1. Det er de ammoniakfølsomme naturområder, der er udpegningsgrundlag for det internationale naturområde, og som Naturstyrelsen har i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Kommunen skal stille krav om, at den totale kvælstofdeposition maksimalt må udgøre 0,7 kg N/ha/år, dog 0,4 eller 0,2 kg N/ha/år, hvis der findes 1, eller mere end 1 husdyrbrug i nærheden.

De nærmeste kategori 1-naturområder er kransnålalgesøer og kalkoverdrev i Natura 2000-område nr. 102 "Søer ved Tårup og Klintholm", der ligger ca. 2,8 km øst for ejendommen (se evt. bilag 2). Følgende naturtyper er udpegningsgrundlag for området og derved ammoniakfølsomme: Kransnålalgesø (3140), næringsrig sø (3150), kalkoverdrev (6210).

Baggrundsbelastningen i området omkring Natura 2000-området er på 9,9 kg N/ha/år.

Kommunens vurdering

Beregninger i husdyrgodkendelse.dk viser at både merdeposition og totaldeposition er på 0,0 kg N/ha/år, ved den ansøgte udvidelse. Derfor vurderer Svendborg Kommune at udvidelsen af produktionen på Purreskovvej 21 ikke vil have væsentlig negativ påvirkning af ammoniakfølsom kategori 1-natur.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er ammoniakfølsom natur udenfor Natura 2000-områderne, nærmere bestemt: Højmoser, lobeliesøer samt § 3-beskyttede heder større end 10 ha, og § 3-

beskyttede overdrev større end 2,5 ha. Der er krav om en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Nærmeste kategori 2-natur er et overdrev cirka 1 km nord for produktionen (se evt. bilag 2). Overdrevet, der ligger i Stokkebæk-ådal, er et C-målsat naturområde (af regional betydning), med en tålegrænse på 15-20 kg N/ha/år. Der er registreret almindelige overdrevsarter på arealet, herunder bl.a. vellugtende gulaks, kamgræs, hundevioli og håret høgeurt. Svendborg Kommune har ikke kendskab til fredede eller beskyttede arter på arealet. Baggrundsbelastningen i området er på 15,7 kg N/ha/år. Merdepositionen er i Husdyrgodkendelse beregnet til 0,0, mens totaldepositionen er på 0,1 kg N/ha.

Totaldepositionen ligger under grænsen på maksimalt 1,0 kg N/ha/år i totaldeposition, og lever derfor op til lovens krav.

Der er ikke andre kategori 2-områder i nærheden, og samlet set vurderer Svendborg Kommune at produktionsudvidelsen ikke vil have væsentlig negativ påvirkning af ammoniakfølsom kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, som ikke allerede er omfattet af kategori 1 og 2, dvs. § 3-beskyttede heder, moser og overdrev. Derudover også ammoniakfølsomme skove. Enge og strandenge er ikke omfattet.

I modsætning til kategori 1- og 2-natur, er der ved kategori 3-natur ikke sat krav til den maksimale totaldeposition. Kommunen har mulighed for at stille krav om maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

I husdyrgodkendelse.dk er der målt til de nærmeste potentielt ammoniakfølsomme naturområder: 5 moser og overdrev (se bilag 2 for detaljer). Den maksimale merdeposition for de 5 naturområder ligger på 0,0 kg N/ha/år, Merdepositionen ligger altså under grænsen på maksimalt 1 kg N/ha/år, og lever derfor op til lovens krav.

Samlet vurdering af kategori 1, 2 og 3 natur

Ud fra disse forhold er det kommunens samlede vurdering, at naturområder omfattet af lovens § 7 ikke påvirkes væsentligt ved den ansøgte udvidelse af produktionen på Purrekovvej 21, og at ansøgningen overholder de generelle beskyttelseskrav. Der stilles derfor ikke vilkår i forhold til driften.

Øvrige naturområder

Helt tæt på produktionen, mellem gylleholderen og stald 3, ligger der en ca. 600 m² stor § 3-beskyttet sø, se nedenstående foto.

Foto af sø på ejendommen, taget den 11. november 2014.

Søen er besøgt af Svendborg Kommune i forbindelse med behandlingen af § 11-tillæg nr. 2 i 2015. Her kunne det konstateres at søbredderne var domineret af gråpil og stor nælde, og søen var så lavvandet, at sumpplanter som manna-sødgræs og gul iris, voksede midt ude i den. Søen vurderedes som ikke-ammoniakkfølsom, da den var domineret af almindelige, næringsstof-elskende plantearter.

Beregninger i Husdyrgodkendelse.dk viser, at totaldepositionen er på 22,6 kg N/ha/år, og merdepositionen er beregnet til 6,8 kg N/ha/år (Se bilag 2).

Søen fremgår af historiske kort fra århundredeskiftet, og har således ligget ved siden af husdyrbruget i over 100 år. Søen vurderes således at have været næringsbelastet allerede før 1992, hvor søen blev beskyttet af naturbeskyttelsesloven. Svendborg Kommune vurderer samlet set, at den ansøgte produktionsudvidelse ikke i sig selv vil ændre væsentligt på søens tilstand.

Svendborg Kommune har kendskab til 5 andre vandhuller indenfor 1.000 m fra ejendommen. Beregninger i Husdyrgodkendelse.dk viser en merdeposition på mellem 0,0 og 0,2 kg N/ha/år på disse vandhuller, så det vurderes, at vandhullernes tilstand ikke ændres væsentligt af produktionsudvidelsen.

Ca. 1 km vest for anlægget ligger det fredede område Hesselager Møllegård. Området blev fredet i 1985 med det formål at bevare landskabet, og give offentligheden adgang. Svendborg Kommune vurderer, at det ansøgte projekt ikke er i strid med fredningens formål.

Svendborg Kommune vurderer samlet set, at naturbeskyttelsesinteresserne ikke tilsidesættes i det ansøgte projekt. Der stilles derfor ikke vilkår i forhold til driften.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter)

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets⁵ Bilag IV, deraf navnet Bilag IV-arter, som særlig strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde, ifølge direktivets artikel 12. Beskyttelsen indebærer forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder, både indenfor og udenfor Natura 2000-områderne. Dette er for at sikre at arterne kan opnå "gunstig bevaringsstatus".

Udover beskyttelseskrævende Bilag IV-arter skal ansøgningen vurderes i forhold til rødlistede og fredede arter.

Svendborg Kommune har kendskab til at følgende bilag IV-arter kan forekomme i lokalområdet: Dværgflagermus, Vandflagermus, Sydflagermus, Brunflagermus, Springfrø og Stor vandsalamander, og det kan ikke udelukkes, at der er Markfirben og Hasselmus i området. Desuden er der Klokkefrø, Spidssnudet frø og Strandtudse ca. 2,8 km øst for produktionen i Natura 2000-område Nr. 118 Søer ved Tårup og Klintholm. Marsvin, der er udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 116 Centrale Storebælt og Vresen, lever og yngler i de indre danske farvande, herunder også i Storebælt. Der er ikke registreret bilag IV-plantearter i Svendborg Kommune.

Flagermus yngler og overvintrer fortrinsvis i hule træer, og søger bl.a. føde langs skovbryn og levende hegn. Hasselmus, lever i småskove, beplantninger og levende hegn, mens flagermus yngler og overvintrer fortrinsvis i hule træer, og søger føde i småskove, og langs skovbryn og levende hegn. Markfirben kan forekomme i området, især i nærheden af skovene. Arten foretrækker sandede soleksponerede levesteder, eksempelvis markkanter, sten- og jorddiger og skovveje.

Både frøerne og Stor vandsalamander yngler i småsøer og vandhuller i hele området, og især Klokkefrø er afhængig af renavandede søer. Padderne forlader vandhullerne efter yngletiden, og opholder sig og overvintrer i områdets småskove, levende hegn og sten- og jorddiger. Alle padder og krybdyr, og alle orkidéarter er desuden fredede i Danmark. Svendborg Kommune har ikke kendskab til andre fredede eller rødlistede arter i lokalområdet, udover de ovennævnte.

Kommunens vurdering

Ved godkendelse af projekter skal kommunen vurdere, om projektet beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse, herunder gradvis forringelse, af yngle- eller rasteområder jf. Habitatbekendtgørelsens⁶ § 11 og Naturbeskyttelseslovens⁷ § 29a.

Udvaskningen af næringssalte, inkl. bidraget fra landbruget, er med til at forringe havmiljøets tilstand og derved påvirke Bilag IV-arten marsvin. I denne sammenhæng har

⁵ EF-direktiv af 21.5.1992 (92/43/EØF)

⁶ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, BEK nr. 188 af 26/02/2016.

⁷ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr. 1578 af 08/12/2015.

bidraget fra indeværende projekt dog ikke i sig selv en væsentlig betydning for marsvinets bevaringsstatus i det nærliggende Natura 2000-område.

Områdets mange småbiotoper: sten- og jorddiger, småskove, levende hegn og små udyrkede markarealer, er meget vigtige for agerlandets dyre- og planteliv. De fungerer som ledelinjer, yngle-, raste- og overvintringssted for områdets bilag IV-arter og fredede arter. Kommunen vurderer dog, at da der er tale om en fortsættelse af markdriften, vil småbiotopernes funktion være uændret.

Af samme grund vurderer Svendborg Kommune, at produktionsudvidelsen ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning af områdets bilag IV-arter.

Svendborg Kommune har ikke kendskab til konkrete ynglelokaliteter for springfrø og stor vandsalamander i lokalområdet.

Der er 8 vandhuller indenfor 1000 m fra staldanlægget. Svendborg Kommune har ikke kendskab til om naturområderne er ynglelokaliteter for bilag IV-arter eller fredede arter. De 7 af vandhullerne ligger udenfor 300 m fra husdyrproduktionen. 300 m er grænsen for hvor ammoniakudledningen fra husdyrbruget ikke kan skilles fra den diffuse forurening. Det nærmeste vandhul er, som beskrevet ovenfor i afsnittet om øvrigt naturområder, næringsbelastet og vurderes at have lav egnethed som ynglested for padder. Af samme grund vurderer Svendborg Kommune, at husdyrproduktionen ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning af eventuelle beskyttede arter i de nærmeste vandhuller.

Samlet set vurderer kommunen derfor, at den ansøgte udvidelse på ejendommen ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for områdets særligt beskyttede arter. Der stilles derfor ikke vilkår i forhold til områdets særligt beskyttede arter.

Lugt

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er lugtmission fra stalde. Der vil også kunne forekomme lugt fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning. Der foreligger dog kun data og modeller, der kan beregne lugtbelastningen fra stalde til omgivelserne. Det betyder, at lugtgener fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning primært reguleres ved generelle regler om bl.a. flydelag/overdækning af gyllebeholder, samt tidspunkter for, hvornår husdyrgødning må udbringes jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Lugtbelastningen fra stalde angives ved en række beregnede geneafstande og tilhørende genekriterier. Afstanden til naboer skal være længere end de beregnede geneafstande for, at genekriterierne kan overholdes.

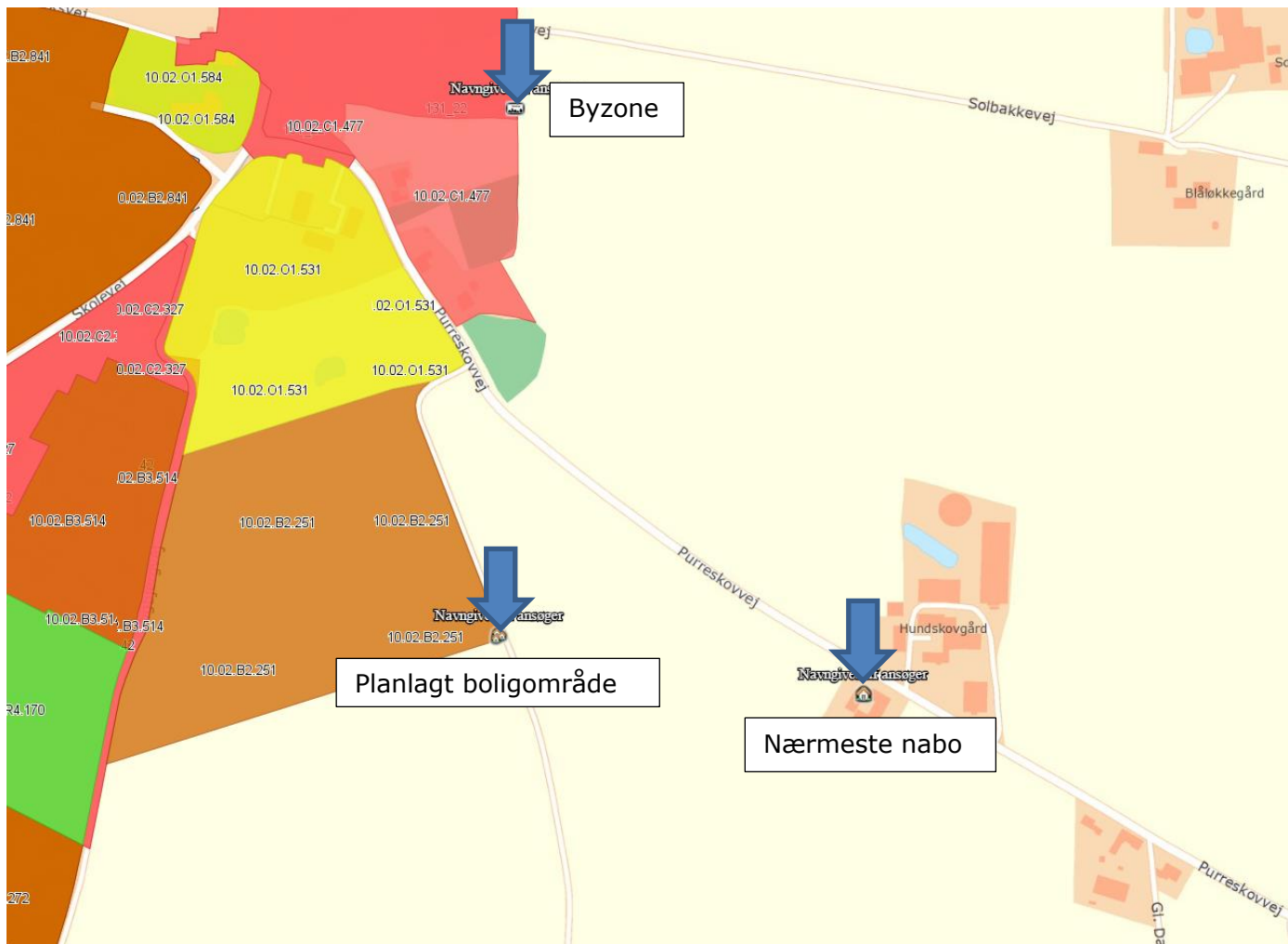
Beregningen af geneafstandene foretages både med NY model⁸ og FMK-modellen⁹. Den model, der beregner den længste geneafstand anvendes. Der er for hver beregningsmodel fastsat tilhørende genekriterier.

Resultater

Nedenstående kortudsnit fra husdyrgodkendelse.dk viser at den nærmeste nabo i forhold til Purreskovvej 21 er Purreskovvej 22, den nærmeste samlede bebyggelse udløses af et kommuneplanlagt boligområdet (Boligområde – Purreskovvej – 10.02.B2.251), og den nærmeste Byzone/sommerhusområde udløses af Hesselager By.

⁸ Tager udgangspunkt i ny lugtvejledning og OML- Operationelle Multi Luftforureningsmodel

⁹ Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK 2. udgave maj 2002.

Kortudsnit fra husdyrgodkendelse.dk med markering af nærmeste nabo, samlet bebyggelse (planlagt boligområde i kommuneplanen) og byzone.

Resultat af beregninger i husdyrgodkendelse.dk af hovedansøgning:

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
+ 🏠 Enkeltbolig	0	FMK	137,58	136,82	137,58	136,82	138,47	Nej	Ja
+ 🏠 Samlet bebyggelse	0	NY	93,52	117,94	93,52	117,94	355,01	Nej	Ja
+ 🚗 Byzone	0	NY	437,33	442,55	437,33	442,55	531,57	Ja	Ja

Resultat af beregninger i husdyrgodkendelse.dk af alternativ ansøgning:

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
+ Enkeltbolig	0	FMK	137,85	136,82	137,85	136,82	138,38	Nej	Ja
+ Samlet bebyggelse	0	NY	94,45	117,94	94,45	117,94	355,01	Nej	Ja
+ Byzone	0	NY	438,92	442,55	438,92	442,55	531,58	Ja	Ja

Enkeltbolig

Enkeltbolig forstås som en enkelt beboelsesbygning, som ikke er del af en ejendom med landbrugspligt efter landbrugslovens regler og heller ikke er ejet af driftsherren for det ansøgte anlæg.

Samlet bebyggelse

Ved samlet bebyggelse forstås, at der inden for en afstand af 200 meter fra en beboelsesbygning ligger mere end 6 andre beboelsesbygninger på hver sin samlede faste ejendom.

Byzone

Byzone forstås som et eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.

I begge beregninger er begge beregningsmodeller brugt.

Ifølge husdyrgodkendelsesloven reduceres de model-beregneede geneafstande, hvis husdyrbruget er placeret nord for de omkringboende. Omvendt forøges geneafstanden, hvis der er andre husdyrbrug over 75 DE, indenfor 300 m fra byzone og lign. eller samlet bebyggelse eller 100 m fra enkeltliggende boliger. Desuden bortscreenes de staldafsnit, som ligger længere væk end 1,2 gange geneafstanden.

Der er ikke andre husdyrbrug indenfor de ovennævnte afstande, og geneafstandene er dermed ikke øget.

Visse af staldafsnittene er bortscreenet i forhold til samlet bebyggelse og byzone.

Ovenstående tabeller viser afstanden fra lugtcentrum til de nærmeste naboer, de beregnede geneafstande, og genekriterierne.

Samlet set så falder lugtenhederne fra 41.215 OU i tillæg nr. 2 til 40.925 OU (41.110 OU i alternativt forslag) i dette tillæg. Lugtkonsekvenszonen falder fra 593 m til 589 m.

Kommunens vurdering

Alle lovens geneafstande er overholdt i forhold til lugt og lugtgrænserne til hhv. nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone i både hovedansøgningen og i alternativet.

Det indkomne hørings svar omkring lugt fra Hesselagergårdsvej 1 og 2 drejer sig om:

Vi, som naboer, har intet imod en ændret produktion af slagtesvin på ejendommen, Purreskovvej 21 – dog ønsker vi, at der gøres en aktiv indsats for at bekæmpe den meget generende lugt, der kommer fra ejendommen.

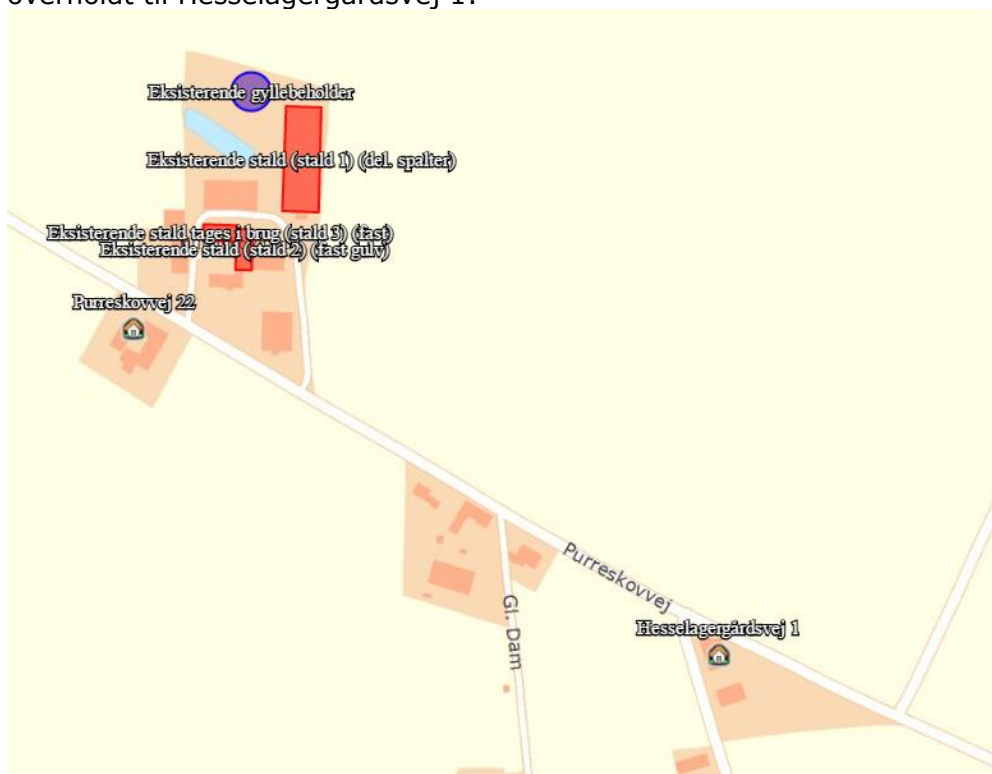
Det er glædeligt at læse i fremsendte, at lugtkonsekvensen af produktionen vil være en anelse faldende – vi er dog bange for, at det ikke står til måls med de gener, der til stadighed eksisterer i området.

Vi oplever ofte lugtgener fra ejendommen, særligt når duggen er faldet om aftenen i sommerhalvåret – den tid på året, hvor vi naturligvis opholder os mest udendørs. Det er en meget kraftig lugt, der kommer fra ejendommen, og den tvinger os ofte indenfor, da den er uudholdelig. Desuden har vi denne sommer været plaget af ualmindeligt mange fluer i området – der har i perioder været sort i og omkring vinduer og døre. Det har betydet, at vi har måttet holde døre og vinduer lukket meget af sommeren, hvis vi har villet "være i fred" inden døre. Vi formoder at kilden til de usædvanligt mange fluer er svineproduktionen på Purreskovvej.

Vi ønsker som udgangspunkt ikke at begrænse produktionen på ejendommen, kun at begrænse generne fra den.

Vi er bekendt med, at vi bor på landet, og at det betyder, at der i perioder lugter "landligt". Det er desværre bare ikke begrænset til korte perioder (som ved gyllekørsel), men snarere en daglig "begivenhed" sidst på dagen i sommerhalvåret.

Hesselagergårdsvej 1 ligger ca. 360 m sydøst for den nærmeste staldbygning på Purreskovvej 21. I beregningerne i husdyrgodkendelse.dk er lugtgeneafstanden til nærmeste nabo (Purreskovvej 22, afstand 138,5 m) overholdt, og er i beregningerne også overholdt til Hesselagergårdsvej 1:

Kort med staldanlæg og nærmeste nabo der er kommet med hørings svar (Hesselagergårdsvej 1 og 2)

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
+ Purreskovvej 22	0	FMK	137,58	136,82	137,58	136,82	138,47	Nej	Ja
+ Hesselagergårdsvej 1	0	FMK	137,58	136,82	137,58	136,82	396,74	Ja	Ja
+ Purreskovvej 17	0	NY	93,52	117,94	93,52	117,94	355,01	Nej	Ja
+ Hesselager By, Hesselager	0	NY	437,33	442,55	437,33	442,55	531,57	Ja	Ja

Nabobemærkningerne er gennemgået med ejer. Det er aftalt, at der fortsat er fokus på rengøring. Der er ikke opbevaring af fast møg, og gylletanken er overdækket. Dette skulle gerne forhindre en vis del af den generende lugt. Der bliver lukket gylle ud af stalden til gylletanken cirka 1 gang ugentligt om morgenen. Det skulle umiddelbart ikke være forklaringen på bemærkningerne i høringsvaret om generende lugt specielt om aftenen.

Svendborg Kommune vurderer, at lugtgenegrænserne ifølge loven er overholdt, og at der fra ejers side er fokus på rengøringen. De tidligere stillede vilkår omkring rengøring og lugt videreføres.

Støj

Ansøgers oplysninger

Den ansøgte udvidelse vil ikke ændre på støjforhold. Det forventes dermed at de støjvurderinger, der er lavet i miljøgodkendelsen fra 2015, stadig er fyldestgørende.

Kommunens vurdering

Der er ingen ændringer i forhold til tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen fra 6. februar 2015, og de tidligere stillede vilkår vidreføres.

Transport

De miljømæssige gener forbundet med transport vil primært være støj, lugt og støv. Lugtgener vil oftest kun forekomme ved gyllekørsel. Støvgener vil oftest kun være et problem ved kørsel på grus- og markveje, og hvis naboerne ligger tæt ved kørselsvejen. Støjgener vil sandsynligvis opleves som værende mest generende i aften- og i de tidlige morgentimer. Der redegøres i det efterfølgende for den transportmæssige belastning og eventuelle miljømæssige gener forbundet med denne belastning.

Ansøgers oplysninger

I forhold til det antal transporter, der er beskrevet og vurderet i miljøgodkendelsen fra februar 2015, forventes antallet af transporter at stige. Årsagen til det stigende antal transporter skyldes en større produktion af husdyrgødning.

Det forventede antal gylletransporter forventes at stige med ca. 20 transporter.

Der ændres ikke på til- og frakørselsforhold.

Kommunens vurdering

I miljøgodkendelsen fra 2015 er der regnet med 298 transporter/år. Med en stigning på 20 gylle transporter vil der blive cirka 318 transporter/år. Det svarer til en stigning på 6%. Stigningen vurderes ikke til at være stor nok til, at der er grundlæg for at stille yderligere vilkår om transport end dem der allerede er gældende for ejendommen.

Samlet set vurderer kommunen, at til- og frakørsel til husdyrbruget vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende, og uden miljømæssige gener i nærområdet.

Støv

Kommunens vurdering

Der vil kunne forekomme støvgener i forbindelse med intern/ekstern transport samt håndtering af foder og korn.

Der er ingen ændringer i forhold til tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen fra 6. februar 2015, og de tidligere stillede vilkår vidreføres.

Lys

Kommunens vurdering

Der er ingen ændringer i forhold til tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen fra 6. februar 2015, og de tidligere stillede vilkår vidreføres.

Skadedyr

Kommunens vurdering

Formålet med at bekæmpe skadedyr er, at der ved driften af husdyrbruget tages hensyn til omkringliggende beboelser. Den mest almindelige gene fra skadedyr er fluegener, men rotter og mus kan også udgøre en væsentlig gene.

Forebyggelse af flueplage kræver først af alt en god gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester.

I det indgivne høringssvar er der nævnt, at der ved Hesselagergårdsvej 1 og 2 har været mange fluer i sommers.

Ansøger har oplyst følgende i ansøgningen om miljøgodkendelse fra 2008:

Ansøger oplyser, at kemisk fluebekæmpelse foretages efter anvisninger fra Statens Skadedyrslaboratorium. Endvidere anvendes der Stalosan F. Som tidligere bemærket, er det nødvendigt, at ansøger desuden sikrer daglig rengøring af alle stier, for at forebygge lugtgener.

Hygiejne og forebyggelse af flueplager er gennemgået med ejer ved besøg.

Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyr ved Århus Universitet har udarbejdet retningslinjer for fluebekæmpelse på gårde med husdyr. De indeholder beskrivelse af forebyggelse og bekæmpelse af fluer. Kommunen har tidligere stillet vilkår om, at væsentlige gener fra skadedyr bekæmpes ud fra Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyrs (Skadedyrslaboratoriet) retningslinjer. I hovedtræk beskriver rapporten, at det specielt er stuefluen er kan være i svinestalde og sprede sig til naboer. Stuefluen lægger især æg i frisk gødning/dybstrøelse eller foderrester i staldene. Det tyder ikke på at fluen udvikles i gyllebeholderen. Overordnet set anbefaler rapporten at der kan bruges følgende metoder til at bekæmpe fluer, med hovedvægten på forebyggelse via grundig og jævnlig rengøring:

Forebyggelse

Udmugning og renholdelse for gødning, foderrester og fugtig halm!

Bekæmpelse

Biologisk bekæmpelse med brug af gyllefluer kan anvendes med stor succes i mange svinestalde med spaltegulve og flydelag. Snyltehvepse kan anvendes, hvor der ophobes fast gødning over en længere periode såsom kalvebokse og større arealer med dybstrøelse

Kemisk bekæmpelse med brug af larvicider kan med held anvendes, hvor der ophobes gødning over en længere periode eller hvor der ophobes utilsigtede mængder af organisk materiale i svært tilgængelige områder

Voksne fluer kan nedsprøjtes ved brug af aerosoler i forbindelse med et ønske om hurtig reduktion af fluer. Bør dog kun anvendes lejlighedsvis

Voksne fluer kan ligeledes bekæmpes med smøremidler eller granulater (ædegifte), der indeholder et lokkemiddel indeholdt gift. Kan anvendes hele året.

Svendborg Kommune vurderer, da ejer sluser gylle ud ugentligt, og dermed hindrer flueæggets og larvens 14 dages udvikling, er risikoen for udvikling af mange fluer minimeret. De tidligere vilkår videreføres, og det er vigtigt at der fortsat er fokus på retningslinjerne for fluebekæmpelse.

Spildevand

Kommunens vurdering

Der er ingen ændringer i forhold til tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen fra 6. februar 2015, og de tidligere stillede vilkår vidreføres.

Affald

Kommunens vurdering

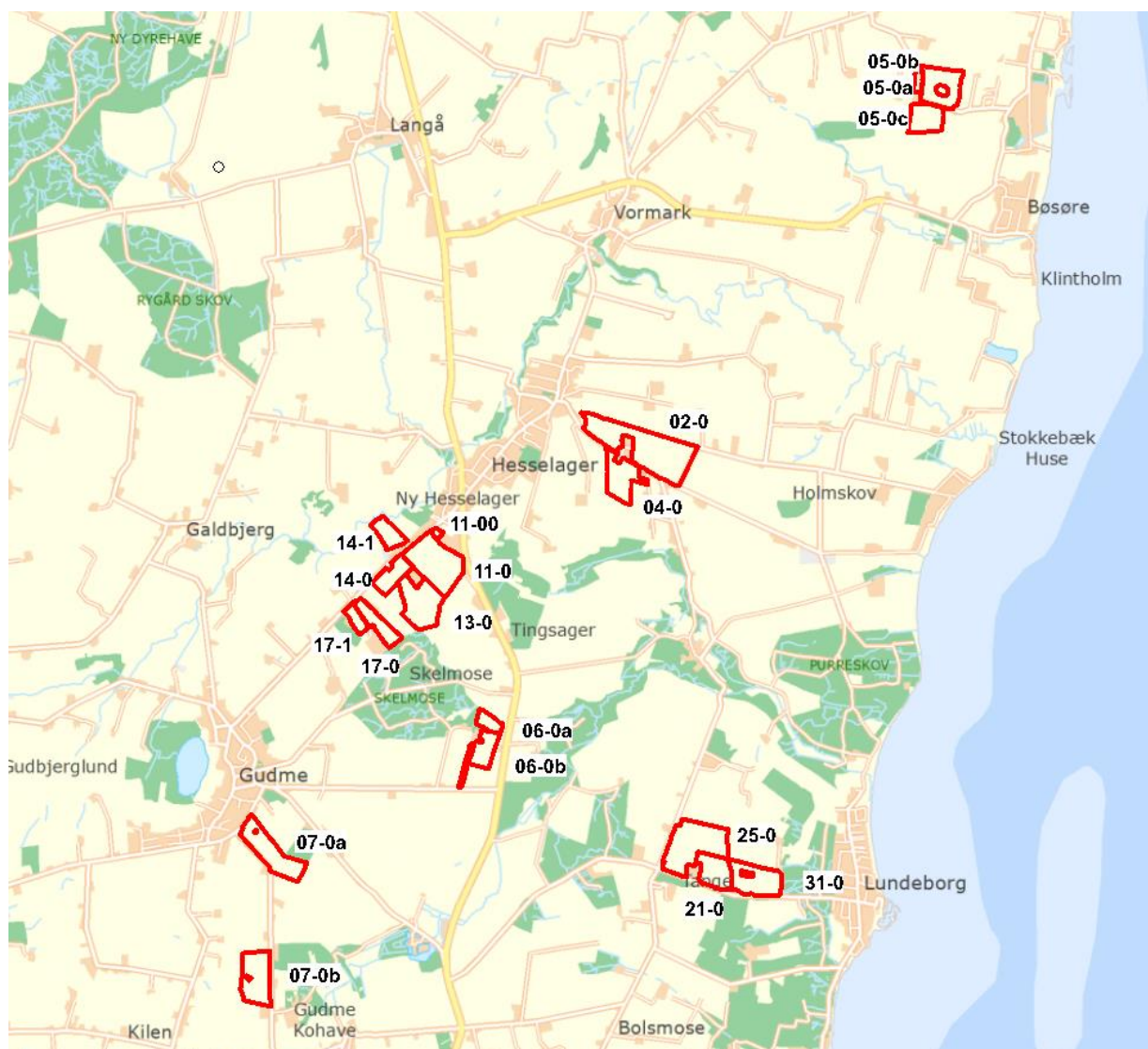
Der er ingen ændringer i forhold til tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen fra 6. februar 2015, og de tidligere stillede vilkår vidreføres.

Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer

På baggrund af ansøgningen og en vurdering af nitratklasser, fosforklasser, naturarealer m.v. er der her foretaget en vurdering af, om der er risiko for udvaskning af næringsstoffer fra udbringningsarealerne, der kan påvirke overfladevand og grundvand væsentligt samt om driften af arealerne kan påvirke beskyttede naturtyper væsentligt.

Drift af husdyrbrugets arealer

Godkendelsen omfatter samtlige arealer, der ejes eller forpagtes af bedriften på godkendelsestidspunktet. Ud af bedriftens ejede og forpagtede arealer er der søgt om godkendelse af i alt 137,93 ha til udbringning af husdyrgødning. Harmoniarealerne ligger i Svendborg Kommune.

Kort, der viser ejede og forpagtede udbringningsarealer.

Der er lavet en aftale om at afsætte 21,4 DE Svinegylle til Arne Egedorf, Udsigten 12, 5874 Hesselager.

Kommunen vurderer, at afsætning af husdyrgødning til tredjemandsarealerne (aftalearealerne) eventuelt vil kunne påvirke miljøet væsentligt og kræver derfor, at

aftalearealerne godkendes særskilt jf. § 16 i husdyrgodkendelsesloven. Der er givet en § 16 miljøgodkendelse til ovenstående gylleaftale i 2009.

Det er derfor alene ejede og forpagtede arealer, som indgår i denne godkendelse:

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sædskifte	Ref. Sædskifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
02-0	21,06	Ja	JB6	Nej	S6	S2	0,40	20,66	0,00	0,00	0,76	21,06	0,00	0,00	0,00
04-0	7,37	Ja	JB6	Nej	S6	S2	3,88	3,49	0,00	0,00	0,00	7,37	0,00	0,00	0,00
11-0	13,34	Ja	JB6	Nej	S6	S2	13,01	0,33	0,00	0,00	2,35	13,34	0,00	0,00	0,00
13-0	10,00	Ja	JB6	Nej	S6	S2	9,62	0,38	0,00	0,00	0,00	10,00	0,00	0,00	0,00
14-0	4,58	Ja	JB6	Nej	S6	S2	0,62	3,96	0,00	0,00	2,08	4,58	0,00	0,00	0,00
14-1	3,62	Ja	JB6	Nej	S6	S2	0,00	3,62	0,00	0,00	3,62	3,62	0,00	0,00	0,00
17-0	4,65	Ja	JB6	Nej	S6	S2	4,65	0,00	0,00	0,00	0,08	4,65	0,00	0,00	0,00
17-1	2,08	Ja	JB6	Nej	S6	S2	2,08	0,00	0,00	0,00	0,05	2,08	0,00	0,00	0,00
21-0	14,50	Ja	JB6	Nej	S6	S2	14,50	0,00	0,00	0,00	11,08	14,50	0,00	0,00	0,00
25-0	6,39	Ja	JB6	Nej	S6	S2	6,39	0,00	0,00	0,00	6,39	6,39	0,00	0,00	0,00
31-0	8,66	Ja	JB4	Nej	S6	S4	8,66	0,00	0,00	0,00	5,05	8,66	0,00	0,00	0,00
05-0a	1,13	Ja	JB6	Nej	S6	S2	1,13	0,00	0,00	0,00	0,60	1,13	0,00	0,00	0,00
05-0b	8,19	Ja	JB6	Nej	S6	S2	8,19	0,00	0,00	0,00	3,03	8,19	0,00	0,00	0,00
05-0c	5,56	Ja	JB6	Nej	S6	S2	5,56	0,00	0,00	0,00	5,56	5,56	0,00	0,00	0,00
06-0a	6,70	Ja	JB6	Nej	S6	S2	6,70	0,00	0,00	0,00	0,00	6,70	0,00	0,00	0,00
06-0b	0,80	Ja	JB6	Nej	S6	S2	0,80	0,00	0,00	0,00	0,00	0,80	0,00	0,00	0,00
07-0a	9,65	Ja	JB6	Nej	S6	S2	9,65	0,00	0,00	0,00	0,00	9,65	0,00	0,00	0,00
07-0b	9,15	Ja	JB6	Nej	S6	S2	9,15	0,00	0,00	0,00	0,00	9,15	0,00	0,00	0,00
11-00	0,50	Ja	JB6	Nej	S6	S2	0,50	0,00	0,00	0,00	0,50	0,50	0,00	0,00	0,00
Total	137,93						105,49	32,44	0,00	0,00	41,16	137,93	0,00	0,00	0,00

Oversigt over marker fra husdyrgodkendelse.dk Diverse oplysninger om de ejede og forpagtede arealer (areal, dræn- og vandingsforhold, jordbundstype, sædskifte/referencesædskifte, placering inden for nitrat- og fosforklasser samt grundvandsfølsomme (nitratfølsomme) områder). Markering med # i areal-kolonnen betyder, at det er angivet i it-ansøgningen, at der fra disse arealer højst må være en udvaskning svarende til planteavlbrug (uden udbringning af husdyrgødning).

Vurderingen af, hvorvidt projektet i sig selv eller sammen med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område, skal dog foretages af Svendborg Kommune som godkendende myndighed. Det er gjort i bilag 3.

Gødningsproduktion og - håndtering

I **nudrift** (gødet i 2008) tilføres der markerne følgende mængder næringsstoffer:

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ajle	1594,64	98,84	0	20,76
Svinegylle	8369,77	2088,30	0	85,06
Fast gødning	879,30	670,31	0	10,75
Total	10843,71	2857,45	0	116,57

Der produceres, tilføres og afsættes følgende mængder husdyrgødning på bedriften i **ansøgt drift**:

Produceret husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	17166,96	3872,15	75,00	0,00	176,03
Ingen adresse	Kvæggylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	0,00	0,00	45,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Fast gødning	949,41	657,31	65,00	0,00	11,58
Ingen adresse	Ajle	1721,79	96,81	65,00	0,00	22,36
Ingen adresse	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
H. Hjelholts Uldspinderi Aps Svendborg Landevej 43 5874 Hesselager CVR: 19424871	Dybstrøelse	450,00	70,00	45,00	4,50

Afsat husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Arne Egedorf Udsigten 12 5874 Hesselager CVR: 15788909	Svinegylle	2080,00	470,00	75,00	0,00	21,40

Dermed tilføres der følgende mængder næringsstoffer i **ansøgt drift**:

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ajle	1721,79	96,81	0	22,36
Dybstrøelse	450,00	70,00	0	4,50
Svinegylle	15086,96	3402,15	0	154,63
Fast gødning	949,41	657,31	0	11,58
Total	18208,16	4226,27	0	193,07

Der udbringes i alt på ejede og forpagtede arealer 1,4 DE/ha, hvilket overholder gældende harmonikrav på 1,7 DE/ha.

Der stilles vilkår omkring mængden af husdyrgødning der må bringes ud på arealerne. Vilkår 48a fra den tidligere godkendelse erstattes derfor af følgende vilkår 48b:

Fastsættelse af vilkår:

Der må per planår (1/8-31/7) højst udbringes husdyrgødning fra 193 DE beregnet ud fra 188,5 DE svinegylle og 4,5 DE dybstrøelse, svarende til 1,4 DE/ha per planår. Der må derudover ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. affald.

Sædskifte

Ansøger har, som virkemiddel til at begrænse nitratudvaskningen til grundvand, valgt et standardsædskifte i ansøgt drift, som giver en mindre miljøpåvirkning end referencesædskiftet. Der er i husdyrgodkendelse.dk (skema nr. 84022) valgt et reference sædskifte S2/S4. Ansøger har valgt sædskiftet S6, hvor der indgår mindst 10 % frøgræs. Der stilles vilkår til dette.

Ansøger har ønsket et alternativ til et ændret sædskifte, hvor der etableres 6 % ekstra efterafgrøder (beregningerne er foretaget i husdyrgodkendelse.dk i skema 84128). Der stilles vilkår til dette.

Det stillede vilkår erstatter vilkår nr. 51a i den eksisterende godkendelse.

Fastsættelse af vilkår:

Der skal på bedriftens arealer etableres et sædskifte med ét af to alternativer:

- 6 % ekstra efterafgrøder udover det til enhver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder, uanset om det generelle krav opfyldes vha. andre virkemidler i henhold til NaturErhvervstyrelsens regler eller overføres til andre år. De samme, generelle regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, skal også følges for disse ekstra efterafgrøder. Efterafgrøderne eller andre generelle miljøkrav må dog ikke overføres til andre bedrifter.
- Et sædskifte med mindst 10 % frøgræs eller tilsvarende sædskifte med et udvaskingsindeks på maksimum 86.

Påvirkning af naturområder

I det efterfølgende vurderes det, om der skal stilles særlige vilkår til udbringningen af husdyrgødning på arealer i nærheden af naturområder og/eller yngle- og rasteområder for en bilag IV-art. Vurderingen tager udgangspunkt i naturområdets målsætning, områdets kvælstoffølsomhed og afstand fra udbringningsarealerne.

Kommunen følger de retningslinjer, som Miljøstyrelsen har angivet for vurderingen af den konkrete påvirkning. Ifølge Miljøstyrelsens vejledning vil der sjældent kunne konstateres en påvirkning på over 1 kg N/ha - uanset husdyrgødningstype og anvendt teknologi, hvis

afstanden mellem udbringningsarealet og naturområdet er over 100 meter. Kun i tilfælde med "worst case" tab af ammoniak og et udbringningsareal på over 100 ha, vil der kunne konstateres påvirkninger på over 1 kg N/ha. "Worst case" vil især være udbringning af fast husdyrgødning uden nedbringning, typisk ved udbringning ovenpå afgrøden, men det kan også ske ved udbringning af kvæggylle indenfor 20 meter fra et naturområde, og svinegylle indenfor 10 m fra et naturområde.

Da under 5 % af den udbragte husdyrgødning i den konkrete sag er dybstrøelse, og ingen af udbringningsarealerne udgør over 100 ha, vurderer kommunen, at der kun vil være tale om et "worst case" tilfælde, hvor gylle udbringes under 10 m fra et naturområde.

Alle arealer har også i nudriften været anvendt til udbringning af husdyrgødning. Med den ansøgte ændring udbringes der 0,2 DE/ha mere end i nudriften, fra 1,2 til 1,4 DE/ha.

Ifølge gældende lovgivning skal udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord eller græsmarker foregå ved nedfældning på sort jord og græsmarker.

Kategori 1-natur (ammoniakfølsom natur indenfor Natura2000-områder)

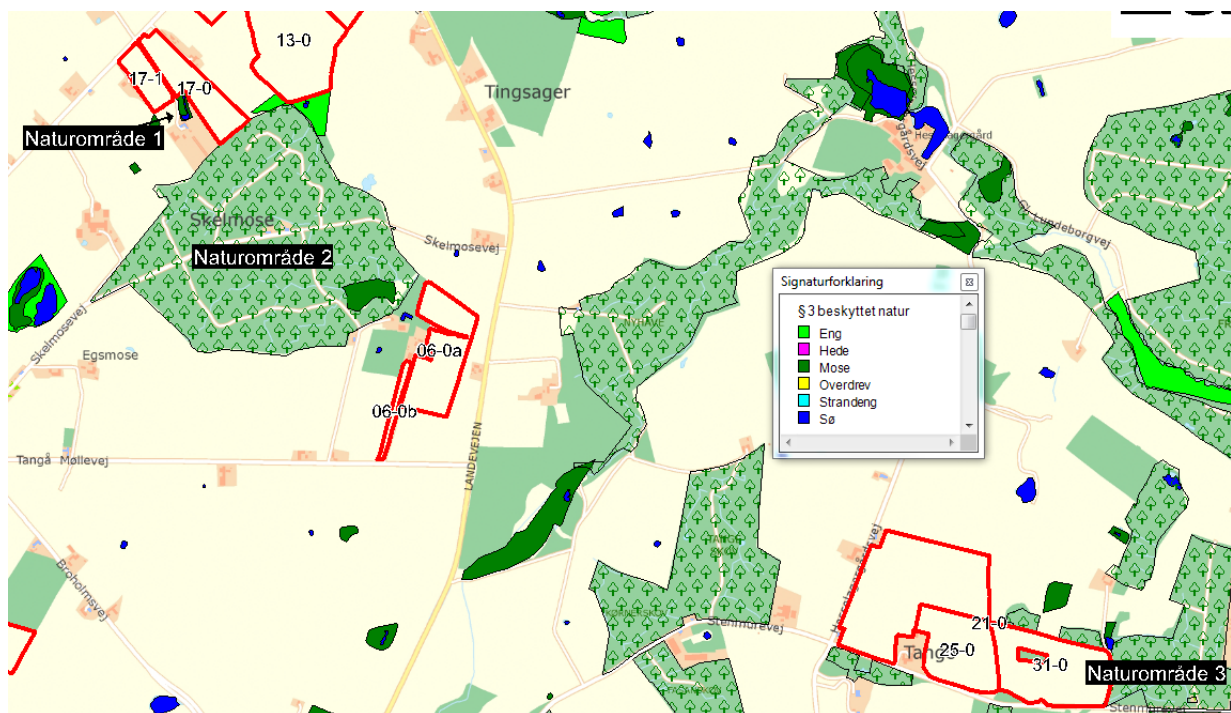
Der ligger ingen kategori 1-naturområder i nærheden af udbringningsarealerne.

Kategori 2-natur (ammoniakfølsom natur udenfor Natura2000-områder)

Der ligger ingen kategori 2-naturområder indenfor 10 m fra udbringningsarealerne.

Kategori 3-natur (ammoniakfølsom natur som ikke er omfattet af kategori 1 og 2)

Der ligger flere kategori 3-naturområder umiddelbart op ad flere af udbringningsarealerne. De er vist på nedenstående kort.

Kortudsnit med de marker der grænser umiddelbart op til ammoniakfølsom natur, både § 3-natur og ammoniakfølsom skov (med grøn træsignatur).

Naturområde 1 - Mose syd for mark 17-0

Mark 17-0 grænser direkte op til ca. 40 m af den D-målsat mose. Mosen har en tålegrænse på 20-25 kg N/ha/år, og indeholder også en sø, der kan være yngle- og rasteområde for flere af de bilag IV-arter, som findes i området. Baggrundsbelastningen i området er ca. 15,7 kg N/ha/år. Det vurderes at baggrundsbelastningen sammenholdt med

merbelastningen på 0,2 kg N/ha/år ikke overskrider mosens tålegrænse, og det forventes dermed ikke at mosens tilstandsændres som følge af påvirkning af kvælstof i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.

Naturområde 2 – Potentiel ammoniakfølsom skov sydøst for mark 17-0

Mark 17-0 grænser direkte op til den potentielt ammoniakfølsomme skov Skelmose, langs en strækning på 130 m. Skoven kan ses på det historiske Original 1-kort, og er derfor mere end 200 år gammel. Baggrundsbelastningen i området er ca. 14,4 kg N/ha/år. Den overordnede tålegrænse for løvskov i tempererede egne er 10-20 kg N/ha/år, og den nedre tålegrænse for skoven kan derved godt være overskredet.

Svendborg Kommune vurderer dog, at markstrækningen er ganske kort langs den 57 ha store skov, og at stigningen i dyretryk på 0,2 DE/ha er så lille, at det ikke forventes at den ammoniakfølsomme skov tilstandsændres som følge af udbringning af husdyrgødning i denne konkrete sag.

Naturområde 3 – Potentiel ammoniakfølsom skov nord og øst for mark 31-0

Mark 31-0 grænser direkte op til 3 potentielt ammoniakfølsomme skove: 2 småskove på under 1 ha nord for marken, og den 16 ha store skov Enemærket, langs en strækning på ca. 200 m øst for marken. Alle tre skove fremgår af historiske Original 1-kort og er derfor mere end 200 år gamle. Baggrundsbelastningen i dette område er ca. 14,4 kg N/ha/år. Den overordnede tålegrænse for løvskov i tempererede egne er 10-20 kg N/ha/år, og den nedre tålegrænse for skovene kan derved godt være overskredet.

Svendborg Kommune vurderer dog, at stigningen i dyretryk på 0,2 DE/ha er så lille, at det ikke forventes at de ammoniakfølsomme skov tilstandsændres som følge af udbringning af husdyrgødning i denne konkrete sag.

Samlet vurdering

Svendborg Kommune vurderer samlet, at udbringningen af husdyrgødning ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder, ammoniakfølsomme skove og naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens §3 og husdyrgodkendelseslovens § 7. Der skal derfor ikke stilles yderligere vilkår til driften af arealerne.

Påvirkning af søer og vandløb

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat regler vedrørende udbringning af husdyrgødning på risikoarealer med hensyn til overfladeafstrømning (f.eks. skrånende marker langs vandløb eller søer).

Svendborg Kommune vurderer på den baggrund, at der i forbindelse med miljøgodkendelser ikke er behov for særlige vilkår vedrørende udbringning af husdyrgødning på risikoarealer.

Kvælstof og fosfor til fjord og hav

Inden der meddeles godkendelse til, at der kan udbringes husdyrgødning på de ansøgte udbringningsarealer, skal kommunen sikre, at husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor kan overholdes, og det skal vurderes om, der er grundlag for at skærpe beskyttelsesniveauet. Samtidig skal der i overensstemmelse med den til hver en tid gældende habitatbekendtgørelse foretages en vurdering af, om det ansøgte projekt i sig selv eller i kumulation med andre projekter kan påvirke et NATURA-2000 område væsentligt.

I det vedlagte bilag 3 foretages der en beskrivelse af det opland, hvor udbringningsarealerne er placeret herunder også en beskrivelse af eventuelle internationale beskyttelsesområder. Dernæst foretages der en vurdering af om husdyrlovens beskyttelsesniveau kan overholdes og dernæst en vurdering af projektets mulige påvirkning af NATURA 2000 områder.

Kommunens vurdering

Beregninger i ansøgningsystemet viser, at husdyrlovens beskyttelsesniveau kan overholdes under forudsætning af, at antallet af efterafgrøder øges med 6 % ud over de lovpligtige efterafgrøder eller at sædskiftet ændres til S6.

Det er desuden vurderet, at projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre projekter vil påvirke NATURA 2000-området Det Sydfynske Øhav.

Der stilles vilkår i overensstemmelse med ovenstående forudsætninger og vilkår om kontrol af de fastsatte tiltag. Dermed er det muligt, at der kan udbringes 1,4 DE/ha (DEreel).

Miljøvurdering af zink

Miljøstyrelsen har i en vejledning til kommunerne den 18. maj 2016 beskrevet at kommunerne skal vurdere risikoen for væsentlige miljøpåvirkninger i forhold til anvendelsen af kobber og zink. Derfor skal kommunen lave en miljøvurdering af brugen af zink og kobber ved miljøgodkendelse af husdyrbrug.

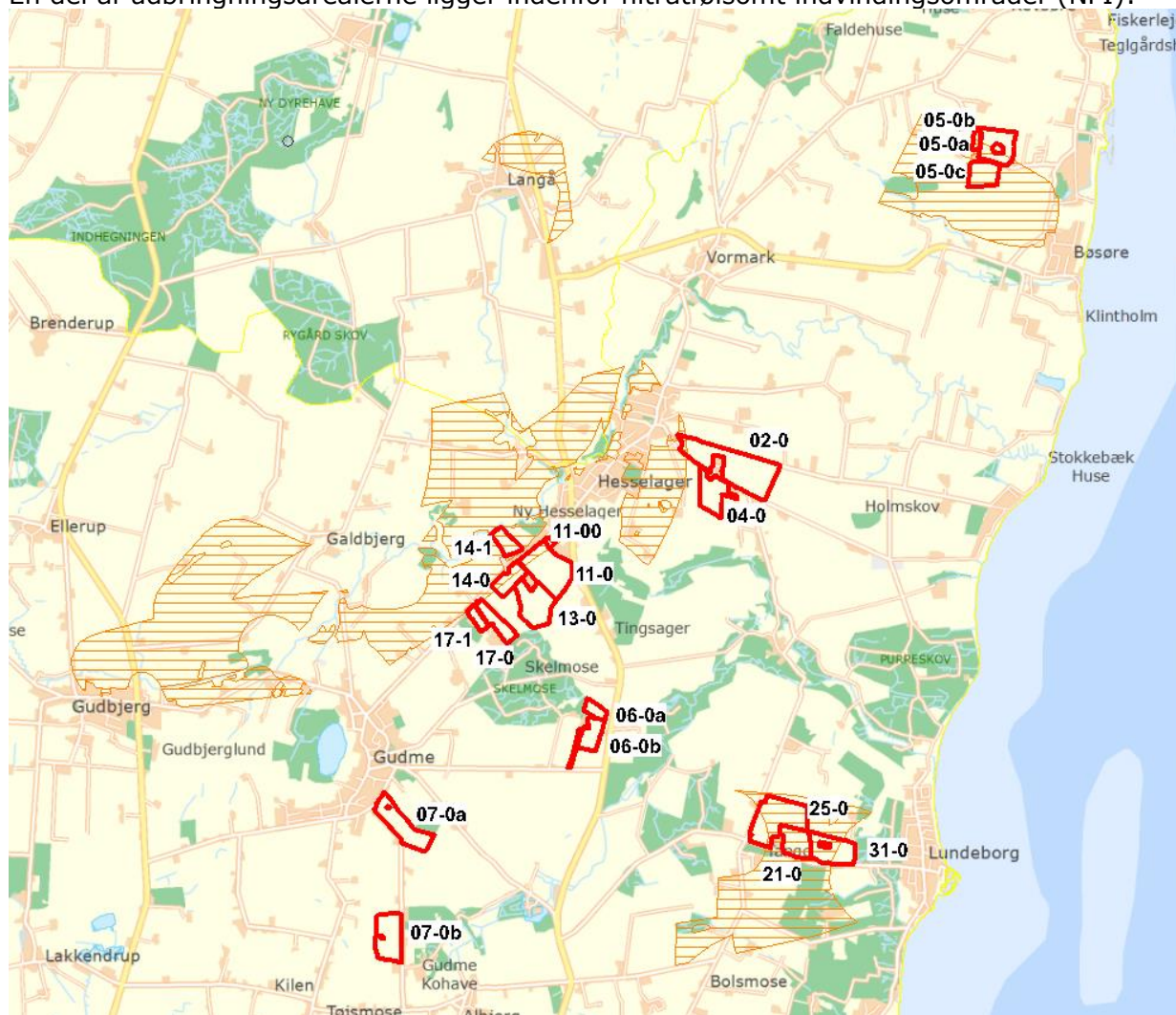
Kommunens vurdering

Med hensyn til miljøvurdering af kobber så har Miljøstyrelsen beskrevet, at på nuværende tidspunkt og med den nuværende viden er problemerne med kobber ikke større end, at de kan håndteres gennem den generelle regulering i forhold til grænseværdier for indhold af kobber i foderet.

Med hensyn til miljøvurdering af zink så vurderer Svendborg Kommune, at da der er tale om en slagtesvinebesætning, og der ikke er smågrise på bedriften, er der ikke risiko for væsentlige miljøpåvirkninger i forhold til anvendelse af zink på bedriften.

Påvirkning af grundvand

En del af udbringningsarealerne ligger indenfor nitratfølsomt indvindingsområder (NFI):

Kortudsnit med udbringningsarealer samt NFI-områder.

Indenfor disse arealer må nitratindholdet i vand fra rodzonen ikke øges hvis det er højere end 50 mg NO₃/l. Beregninger viser, at udvaskningen er større end 50 mg NO₃/l for nogle af markerne. Beregninger i Miljøstyrelsens ansøgningssystem viser også, at nitratindholdet i vand fra rodzonen på disse marker ikke øges. Udvasningen fra rodzonen er på hhv. 61 mg NO₃/l i ansøgningsskema nr. 84022 (ændret sædskifte), og 62 mg NO₃/l i den i ansøgningsskema nr. 84128 (6 % ekstra efterafgrøder).

Udvasningen fra rodzonen øges ikke fordi, der som gennemsnit på alle arealer etableres 6 % ekstra efterafgrøder eller der ændres i sædskiftet, for at sikre, at husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau/kravet til udvaskningen til habitatområder overholdes.

Beregninger i ansøgningssystemet viser, at hvis disse tiltag ikke etableres vil udvasningen indenfor NFI-områder øges til 65 mg NO₃/l. Derfor stilles der vilkår om, at på arealer indenfor NFI-områder/indsatsområder, skal der etableres 6 % ekstra efterafgrøder eller ændres sædskifte. Der stilles også vilkår om, at tiltagene skal kunne dokumenteres på markniveau.

Der er i den eksisterende godkendelse stillet et vilkår nr. 51d. Dette vilkår tilrettes så det passer til ovenstående.

På baggrund af, at det i ansøgningssystemet, er dokumenteret, at udvaskningen af nitrat fra rodzonen ikke øges, vurderer kommunen, at udbringning af husdyrgødning ikke vil udgøre en væsentlig risiko for forurening med nitrat af grundvandsforekomsterne i området.

Fastsættelse af vilkår:

Der skal på bedriftens arealer, der ligger indenfor NFI-område (mark 02-0, 04-0, 11-0, 13-0, 14-0, 14-1, 17-0, 17-1, 21-0, 25-0, 31-0, 05-0a, 05-0b, 05-0c) etableres ét af følgende alternativer:

- Et sædskifte med mindst 10 % frøgræs (eller tilsvarende sædskifte med et udvaskningsindex på maksimum 86).
- Et sædskifte med 6 % ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige efterafgrøder, indenfor NFI-arealet på i alt 41 ha. Procentsatsen skal ses i forhold til efterafgrødegrundlaget for de nævnte arealer.

Egenkontrol

Kommunens vurdering

Der er ingen ændringer i forhold til tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen fra 6. februar 2015, og de tidligere stillede vilkår vidreføres.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Svendborg Kommune at udvidelsen af husdyrbruget kan godkendes.

Udvidelsen vil ikke medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, naturområder omfattet af § 7 i loven, øvrige naturområder, Natura 2000 områder, grundvandet herunder nitratfølsomme indvindingsområder samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Endelig er det vurderet, at de ovennævnte naturområders bestande af vilde planter og dyr herunder bilag IV-arter samt deres levesteder ikke vil påvirkes væsentligt af det ansøgte projekt.

Ansøger har redegjort for at der anvendes bedst tilgængelig teknik (BAT) med udgangspunkt i management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi samt opbevaring, behandling og udbringning af husdyrgødning. På den baggrund konkluderer kommunen, at der anvendes BAT til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Samlet set vurderer Svendborg kommune, at udvidelsen ikke medfører en væsentlig påvirkning af miljøet.

Beskrivelse af eventuelle høringsvar, og vurdering

Tillægget har været sendt i høring i perioden 9/11-30/11 2016 hos parter indenfor lugtkonsekvenszone på 589 m (41 personer fordelt på 26 husstande), samt hos 5 bortforpagtere af jord. Der er efterfølgende hørt 1 afgiver af husdyrgødning og en modtager af husdyrgødning.

Der er i denne periode indkommet ét høringsvar fra 4 personer fordelt på 2 ejendomme. Høringsvaret nævner lugtgener (specielt om sommeren) fra produktionen, samt fluegener sommeren 2016.

Svendborg kommune har foretaget en vurdering under hhv. lugt- og skadedyrsafsnittet.

BILAG

- Bilag 1. Samlet liste med gældende vilkår
- Bilag 2. Påvirkning af natur fra husdyrgodkendelse.dk
- Bilag 3. Vurdering af påvirkning af overfladevand mv.

Bilag 1. Samlet liste med gældende vilkår:

Nedenfor er en samlet liste med vilkår gældende for husdyrbruget ud fra den oprindelige miljøgodkendelse fra den 27. oktober 2008, 1. tillægsgodkendelse fra 24. maj 2013, 2. tillægsgodkendelse fra 6. februar 2015 og 3. tillægsgodkendelse fra 30. januar 2017.

- Vilkår **markeret med blå** er nye vilkår i 1. tillægsgodkendelse.
- Vilkår **markeret med rødt** er nye vilkår i 2. tillægsgodkendelse
- Vilkår **markeret med grønt** er nye vilkår i 3. tillægsgodkendelse
- Vilkår **markeret med *** er meddelt ved påbud
- Vilkår der er streget ud (som i ~~streget ud~~), er ophævede vilkår

8 års retsbeskyttelse: Der er 8. års retsbeskyttelse på vilkår givet i en miljøgodkendelse, dog ikke ved egenkontrolvilkår.

I de vilkår der er ophævet fra de tidligere miljøgodkendelser, har ansøger frasagt sig de 8 års retsbeskyttelse.

De 8 års retsbeskyttelse er gældende i følgende perioder for aktuelle vilkår:

Godkendelse givet:	Retsbeskyttelse til:	Revurdering inden:
Miljøgodkendelse 27. oktober 2008	27. oktober 2016	29. oktober 2016
1. tillæg 24. maj 2013	24. maj 2021	27. maj 2021
2. tillæg 6. februar 2015	6. februar 2023	6. februar 2023
3. tillæg 30. januar 2017	30. januar 2025	30. januar 2025

I ovenstående skema er desuden vist hvornår de enkelte miljøgodkendelser skal revurderes.

Drift og Indretning af anlæg

1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den vedlagte miljøtekniske vurdering og godkendelsens vilkår.

1a. Stald 1 skal indrettes med delvist spaltegulv 50-75 %.

2. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften, og skal sikres overholdt.

3. Der skal være et eksemplar af godkendelsen tilgængelig for de ansatte på ejendommen.

Årsproduktion

~~4. Svinebruget tillades drevet med en produktion på maksimalt 6.850 stk. årligt producerede slagtesvin, 31-106 kg, svarende til 207,9 DE. Inden for dette produktionsniveau tillades afvigelser i ind- og afgangsvægt, så længe det maksimale antal dyreenheder og lugtgenekriteriet ikke overskrides. Den godkendte husdyrproduktion skal foretages jævnt fordelt over året.~~

4a. Husdyrbruget skal være sammensat og staldindretningen udført på én af følgende to måder:

Dyrehold	Stald-Type	Stald nr.	Vægt kg	Antal dyr	Stipladser	Dyre-enheder
Slagtesvin	Fast gulv	2,3	32-110	1.030	290	30,2**)
	Delvis spaltegulv 50-75%	1	32-110	6.140	1.500	179,8**)
Dyreenheder i alt						210,0**)

Dyrehold	Stald-Type	Stald nr.	Vægt kg	Antal dyr	Stipladser	Dyre-enheder
Slagtesvin	Fast gulv	2,3	32-107	1.235	300	34,3**)
	Delvis spaltegulv 50-75%	1	32-107	6.325	1.536	175,7**)
Dyreenheder i alt						210,0**)

~~***) Dyreenheder beregnet efter Husdyrgødningsbekendtgørelse fra 2006 (Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssig dyrehold, husdyrgødning, ensilage, m.v. (Historisk) BEK 1695 af 19/12/2006).~~

~~***) Dyreenheder beregnet efter gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse (Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssig dyrehold, husdyrgødning, ensilage, m.v., BEK 853 af 30/06/2014).~~

4b. Husdyrbruget skal være sammensat og staldindretningen udført på én af følgende to måder:

Dyrehold ANSØGT	Stald-Type	Stald nr.	Vægt kg	Antal dyr	Sti-pladser	Dyre-enheder *
Slagtesvin (Ansøgt - hovedskema 84022)	Fast gulv	2	31-110	625	145	16,98
	Fast gulv	3	31-110	625	145	16,98
	Delvis spaltegulv 50-75 %	1	31-110	6.480	1.500	176,03
Dyreenheder i alt						210,0

*Dyreenheder beregnet efter Husdyrgødningsbekendtgørelse (Bek. 1324 af 15-11-2016, Bilag 1, afsnit H).

Eller alternativt

Dyrehold ANSØGT	Stald-Type	Stald nr.	Vægt kg	Antal dyr	Sti-pladser	Dyre-enheder *
Slagtesvin (Ansøgt - Scenarie 1 skema 84128)	Fast gulv	2	31-107	664	150	17,15
	Fast gulv	3	31-107	664	150	17,15
	Delvis spaltegulv 50-75%	1	31-107	6.800	1.536	175,68
Dyreenheder i alt						210,0

*Dyreenheder beregnet efter Husdyrgødningsbekendtgørelse (Bek. 1324 af 15-11-2016, Bilag 1, afsnit H).

4c. Den samlede husdyrproduktion må ikke overstige 210,0 DE på årsplan.

5. Det skal ved tilsyn kunne dokumenteres, at husdyrholdet ikke er større end det, der meddeles godkendelse til. Kontrollen skal opbevares for minimum 5 år.

Rengøring

6. Der skal sikres en god staldhygiejne, herunder at stier holdes tørre, samt at stalde og fodringsanlæg holdes rene.
7. De enkelte stier skal rengøres dagligt
8. De eksisterende overbrusningsanlæg i begge stalde skal fungere optimalt.

*8a. Eventuelle afvigelser i den daglige rengøring skal registreres og begrundes. Dokumentationen skal opbevares for minimum 5 år, og skal kunne forevises ved tilsyn

Ventilation

9. Ventilationsanlæg skal udføres således, at der ikke opstår væsentlige lugt- eller støjgener. Staldventilatorer skal renholdes og justeres efter behov, dog mindst én gang om året.
10. Der skal føres journal over tidspunkter for vedligehold og rengøring af ventilationssystemet. Journalen skal opbevares for de seneste 5 år, og skal kunne fremvises ved tilsyn.

Fodring

11. Type 2 korrektion for slagtesvin for kvælstof må højst være 0,905 beregnet ud fra formel i bilag 8.
12. Type 2 korrektion for slagtesvin for fosfor må højst være 0,836 beregnet ud fra formel i bilag 8.

12a. Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end ~~4.304~~ 4.690 kg P pr. år.

"P ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning:

$$P \text{ ab dyr pr. slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram fosfor pr. FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst}).$$

- 12b. Der skal føres en logbog eller produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
- antal producerede dyr
 - gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs-, og afgangsvægt/slagtevægt)
 - foderforbrug pr. kg tilvækst
 - det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv i foderblandingerne.

P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i ~~perioden 15. september år (for eksempel 2011) til 15. februar i år (for eksempel 2013).~~

Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.

Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

13. ~~Samtlige husdyr i den pågældende dyregruppe og i det pågældende staldsystem på hele bedriften skal leve op til ovennævnte kvælstof krav. Dokumentation herfor skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar det efterfølgende år. Det kan f.eks. være effektivitetskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner eller afregninger fra slagteri eller lignende.~~

Gødningsoptbevaring og -håndtering

14. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.

14a. Ejendommens gyllebeholder skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.

14b. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.

14c. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

15. Gylle fra staldanlæg må ikke udpumpes lør-, søn- og helligdage

16. Gyllebeholder må ikke omrøres på lør-, søn- og helligdage

16a. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Lugt

17. Følgende genekriterier skal overholdes:

Område	Genekriterie
Byzone eller fremtidigt byzoneområde	5 OU _E /m ³
Samlet bebyggelse og lign.	7 OU _E /m ³
Enkeltliggende bolig	15 OU _E /m ³

18. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige lugtgener skal der foretages lugtreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

19. Tilsynsmyndigheden kan stille krav om lugtmåling el. lign., dog maksimalt én gang pr. år. Inden målinger eller beregninger foretages skal disse godkendes af tilsynsmyndigheden.

Støj

20. Virksomhedens samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabobeboelse må ikke overstige følgende værdier:

	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 07-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-07 (½ time)	Alle dage kl. 22-07 Maksimal værdi
Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)			
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

21. Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal det dokumenteres, at støjgrænserne i ovenstående vilkår overholdes.

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinier.

Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er godkendt af Miljøstyrelsens referencelaboratorium til at udføre Miljømåling - ekstern støj.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

- 21a. Der må ikke foretages foderindblæsning uden for tidsrummet 07 – 18 på hverdage og 07 – 14 på lørdage.**

- 21b. Blæseren på den nye kornsilo forsynes med støj dæmpning, der kan dæmpe støjen mindst 6 dB. Støj dæmpningen skal kunne dokumenteres.**

- 21c. Der må ikke tørres korn samtidig i det gamle og i det nu ansøgte korntørringsanlæg.**

- 21d. Hvis der sker indblæsning af foder udenfor de vilkårsfastsatte tidspunkter, skal dette føres i journal med angivelse af tidsrum og årsag til, at foderindblæsningen ikke er foretaget indenfor det lovlige tidsrum.**

Transport

22. Hvis der opstår gener ved transport til og fra bedriften, som efter Svendborg Kommunes vurdering er væsentlige, skal der foretages foranstaltninger, der begrænser generne.

23. Gyllekørsel må ikke foregå på lørdage, søndage og helligdage.

Vilkåret gælder ikke for aftalearealerne,

24. Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild skal dette straks opsamles.

Støv

25. Driften må ikke give anledning til støvgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.

26. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener, skal der foretages støvreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Lys

27. Driften må ikke give anledning til lysgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.

28. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

Skadedyr

29. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.
30. Hvor foder opbevares og håndteres skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Oplag af olie

31. Beholdere til opbevaring af olie samt tanke til olieholdige produkter skal placeres på en overdækket plads og på et for olie vanskeligt gennemtrængeligt underlag, uden mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
32. Håndtering af olieholdige produkter f.eks. ved tankning af diesel, skal til enhver tid foregå på en plads, der opfylder samme krav som ved opbevaringspladsen.
33. Der, hvor olie opbevares og håndteres skal der findes opsugningsmateriale.
34. Spild af olie skal straks opsamles. Al opsamlet spild inkl. opsamlingsmaterialet skal opbevares og bortskaffes, som farligt affald.
35. Belægningen, hvor olie opbevares og håndteres på, skal mindst én gang årligt kontrolleres for tæthed. Eventuelle utætheder skal straks repareres.

Kontrol og eventuelle reparationer skal føres i journal. Journalen skal som minimum indeholde oplysninger for de seneste 5 år, og skal desuden kunne fremvises ved tilsyn.

Kemikalier

36. Ved blanding af sprøjtemidler kan vand tilledes sprøjtebeholderen direkte fra vandforsyningen via en kontraventil, hvis der benyttes en sprøjtecomputer eller et vandur, der automatisk styrer vandmængden ved fyldning af sprøjten. Påfyldning kan også ske fra en separat vandtank hvor der er mindst 20 cm luft mellem vandtilløb og overløb på beholderen.
37. Kemikalier, rester og tom emballage skal opbevares på et for kemikalierne tæt underlag, og uden mulighed for spild til afløb, jord, overfladevand og grundvand.
38. Belægningen, hvor kemikalier, rester og emballage opbevares skal mindst én gang årligt kontrolleres for tæthed. Eventuelle utætheder skal straks repareres.

Kontrol og eventuelle reparationer skal føres i journal. Journalen skal som minimum indeholde oplysninger for de seneste 5 år, og skal desuden kunne fremvises ved tilsyn.

Affald

39. Affald skal opbevares og afskaffes efter kommunens regulativer.
40. Klinisk risikoaffald (medicinrester, kanyler m.v.) skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.

Spildevand

41. Al vask af maskiner, redskaber og sprøjte skal foregå på en plads med et for spildevandet vanskeligt gennemtrængeligt underlag, og med afledning af spildevandet til en opsamlingsbeholder.

42. Belægningen på vaskepladsen skal mindst én gang årligt kontrolleres for tæthed. Eventuelle utætheder skal straks repareres.

Kontrol og eventuelle reparationer skal føres i journal. Journalen skal som minimum indeholde oplysninger for de seneste 5 år, og skal desuden kunne fremvises ved tilsyn.

Driftsforstyrrelser og uheld

43. Der skal udarbejdes en beredskabsplan eller driftsinstruks, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

44. Beredskabsplanen skal sendes til og accepteres af tilsynsmyndigheden inden udvidelsen gennemføres.
45. Beredskabsplanen og dennes placering skal være kendt af husdyrbrugets ansatte. Placeringen skal være let tilgængelig.
46. Beredskabsplanen skal revideres en gang årligt og skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvises med angivelse af seneste revision.

46a. Den reviderede beredskabsplan skal sendes til Svendborg Kommune senest den 1. maj 2015.

Udbringning af husdyrgødning

47. Der skal foreligge godkendelse af aftalearealerne i henhold til Husdyrlovens § 16 inden udvidelsen gennemføres.

***47a. Der skal til hver en tid kunne forevises skriftlig dokumentation for gældende forpagtningsaftaler af minimum et års varighed.**

***47b. Der skal til hver en tid kunne forevises skriftlig dokumentation for gældende aftalearealer af minimum et års varighed.**

- ~~48. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 207,9 DE per planår (1/8-31/7), og således at der på bedriftens arealer ikke udbringes mere end 1,18 DE/ha. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation herfor for de seneste 5 år f.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber. Der må derudover ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. affald.~~

~~48a. Der må per planår (1/8-31/7) højst udbringes husdyrgødning fra 166,2 DE, svarende til 1,2 DE/ha per planår. Der må derudover ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. affald.~~

- 48b. Der må per planår (1/8-31/7) højst udbringes husdyrgødning fra 193 DE beregnet ud fra 188,5 DE svinegylle og 4,5 DE dybstrøelse, svarende til 1,4 DE/ha per planår. Der må derudover ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. affald.

49. Udbringning af flydende husdyrgødning på græs og sort jord må kun foretages ved nedfældning på følgende arealer: mark nr. 6-0, 6-1, 14-1 og 31-0, jf. bilag 5.
50. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener begrænses. Såfremt god landmandspraksis ikke efterlevs, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.

Sædskifte

- ~~51. På udbringningsarealerne skal der i løbet af 5 år som gennemsnit årligt dyrkes mindst 2 procent point efterafgrøder, svarende til 2,8 ha, udover de lovpligtige. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation herfor for de seneste 5 år f.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber eller ansøgninger vedrørende enkeltbetalingsordningen.~~

Sædskifte – forhold til kvælstof og fosfor til fjord og hav

~~51a. Der skal på bedriftens arealer etableres ét af følgende to alternativer:~~

- ~~• Et sædskifte med mindst 10 % frøgræs eller tilsvarende sædskifte med et udvaskningsindex på maksimum 86, og kvælstofnormen skal reduceres med 2,2 %.~~
 - ~~• Et sædskifte med mindst 10 % frøgræs eller tilsvarende sædskifte med et udvaskningsindex på maksimum 86, og 2,5 % efterafgrøder ud over de lovpligtige.~~
- ~~— Dette skal ske udover det til enhver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder, uanset om det generelle krav opfyldes vha. andre virkemidler i henhold til NaturErhvervstyrelsens regler eller overføres til andre år. De samme, generelle regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, skal også følges for disse ekstra efterafgrøder. Efterafgrøderne eller andre generelle miljøkrav må dog ikke overføres til andre bedrifter.~~

51a. Der skal på bedriftens arealer etableres et sædskifte med ét af to alternativer:

- 6 % ekstra efterafgrøder udover det til enhver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder, uanset om det generelle krav opfyldes vha. andre virkemidler i henhold til NaturErhvervstyrelsens regler eller overføres til andre år. De samme, generelle regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, skal også følges for disse ekstra efterafgrøder. Efterafgrøderne eller andre generelle miljøkrav må dog ikke overføres til andre bedrifter.
- Et sædskifte med mindst 10 % frøgræs eller tilsvarende sædskifte med et udvaskningsindeks på maksimum 86.

51b. Normreduktionen eller andre generelle miljøkrav må ikke overføres til andre bedrifter.

51c. Der skal foreligge dokumentation for sædskifte, efterafgrøder i sædskiftet, og reduktion af kvælstofnormen, eks. gennem markplaner og gødningsplaner. Dokumentationen skal opbevares for minimum 5 år og skal kunne forevises ved tilsyn.

Påvirkning af grundvand

~~51d. Der skal på bedriftens arealer, der ligger indenfor NFI-område (mark 02-0, 04-0, 11-0, 13-0, 14-0, 14-1, 17-0, 17-1, 21-0, 25-0, 31-0, 05-0a, 05-0b, 05-0c) etableres ét af følgende alternativer:~~

- ~~• Et sædskifte med mindst 10 % frøgræs (eller tilsvarende sædskifte med et udvaskningsindex på maksimum 86).~~
- Et sædskifte med 3 % ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige efterafgrøder, indenfor NFI-området på i alt 41 ha. Procentsatsen skal ses i forhold til efterafgrødegrundlaget for de nævnte arealer.

51d. Der skal på bedriftens arealer, der ligger indenfor NFI-område (mark 02-0, 04-0, 11-0, 13-0, 14-0,

14-1, 17-0, 17-1, 21-0, 25-0, 31-0, 05-0a, 05-0b, 05-0c) etableres ét af følgende alternativer:

- Et sædskifte med mindst 10 % frøgræs (eller tilsvarende sædskifte med et udvaskningsindex på maksimum 86).
- Et sædskifte med 6 % ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige efterafgrøder, indenfor NFI-arealet på i alt 41 ha. Procentsatsen skal ses i forhold til efterafgrødegrundlaget for de nævnte arealer.

51e. Der skal foreligge dokumentation for anvendt sædskifte eller efterafgrøder på følgende marker: 02-0, 04-0, 11-0, 13-0, 14-0, 14-1, 17-0, 17-1, 21-0, 25-0, 31-0, 05-0a, 05-0b, 05-0c). Dokumentationen kan foreligge gennem eksempelvis markplaner og gødningsplaner. Dokumentationen skal opbevares for minimum 5 år og skal kunne forevises ved tilsyn.

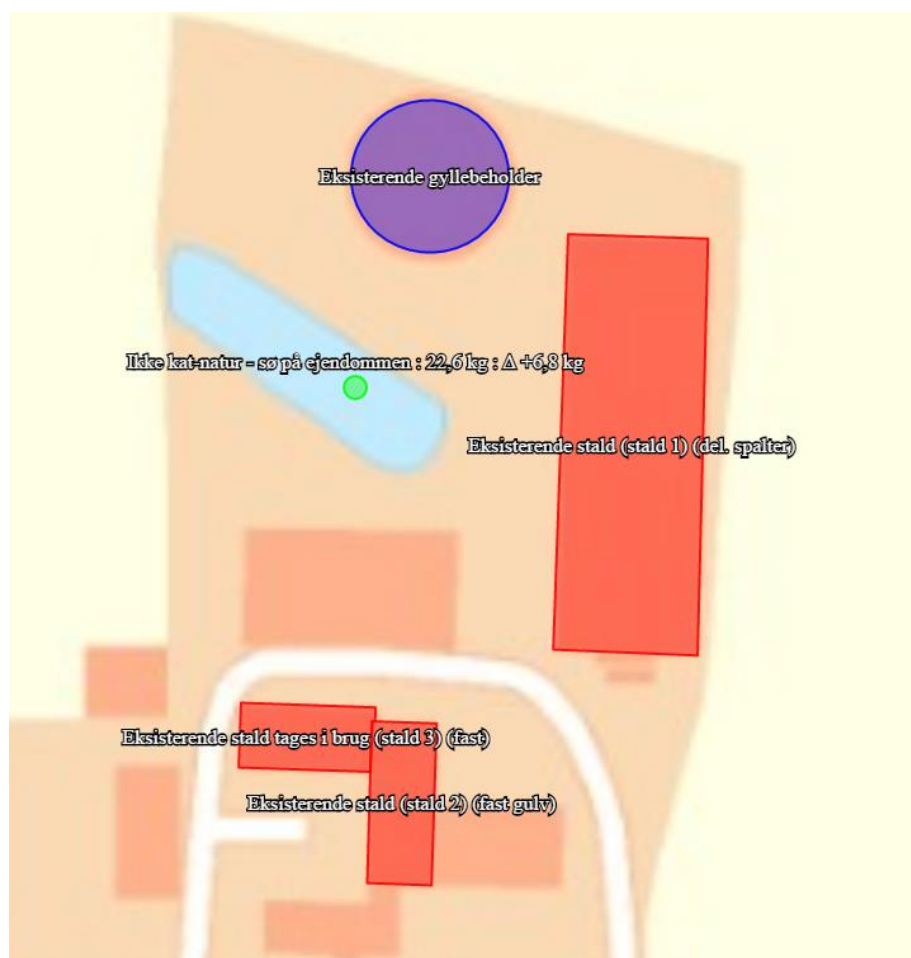
Bedste tilgængelige teknik

52. Bedriften skal, i forbindelse med de regelmæssige tilsyn, redegøre for, hvad der er indført af renere teknologi siden sidst samt i hvilket omfang der er sket substitution af råvarer og hjælpestoffer til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.
53. Ved udskiftning af installationer til belysning og vand, skal virksomheden dokumentere, at der vælges mindre miljøbelastende installationer.

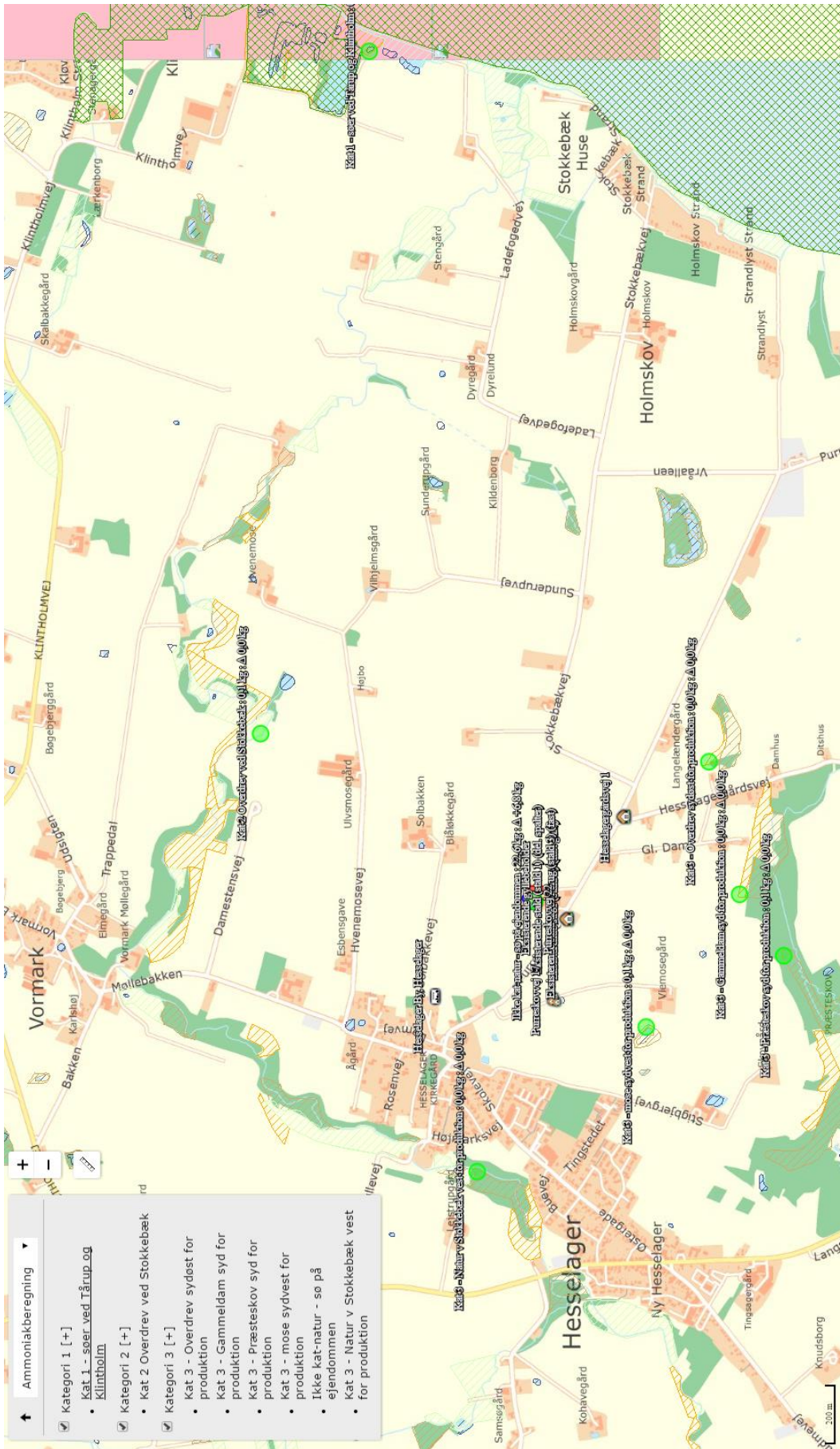
Bilag 2. Påvirkning af natur fra husdyrgodkendelse.dk

Opret naturpunkt							
Navn	Kategori	Opretter	Kumulation	Ruhed	Merdeposition [kgN]	Totaldeposition [kgN]	
Kat 1 - søer ved Tårup og Klintholm	1	Myndighed	Nul ejendomme	V	+0,0	0,0	
Kat 2 Overdrev ved Stokkebæk	2	Myndighed	En ejendom	Bn	+0,0	0,1	
Kat 3 - Overdrev sydøst for produktion	3	Myndighed	Nul ejendomme	Bn	+0,0	0,0	
Kat 3 - Gammeldam syd for produktion	3	Myndighed	Nul ejendomme	Bn	+0,0	0,0	
Kat 3 - Præsteskov syd for produktion	3	Myndighed	Nul ejendomme	S	+0,0	0,1	
Kat 3 - mose sydvest for produktion	3	Myndighed	Nul ejendomme	V	+0,0	0,1	
Ikke kat-natur - sø på ejendommen	3	Myndighed	Nul ejendomme	V	+6,8	22,6	
Kat 3 - Natur v Stokkebæk vest for produktion	3	Myndighed	Nul ejendomme	Bn	+0,0	0,0	

Beregning af merdeposition fra husdyrgodkendelse.dk

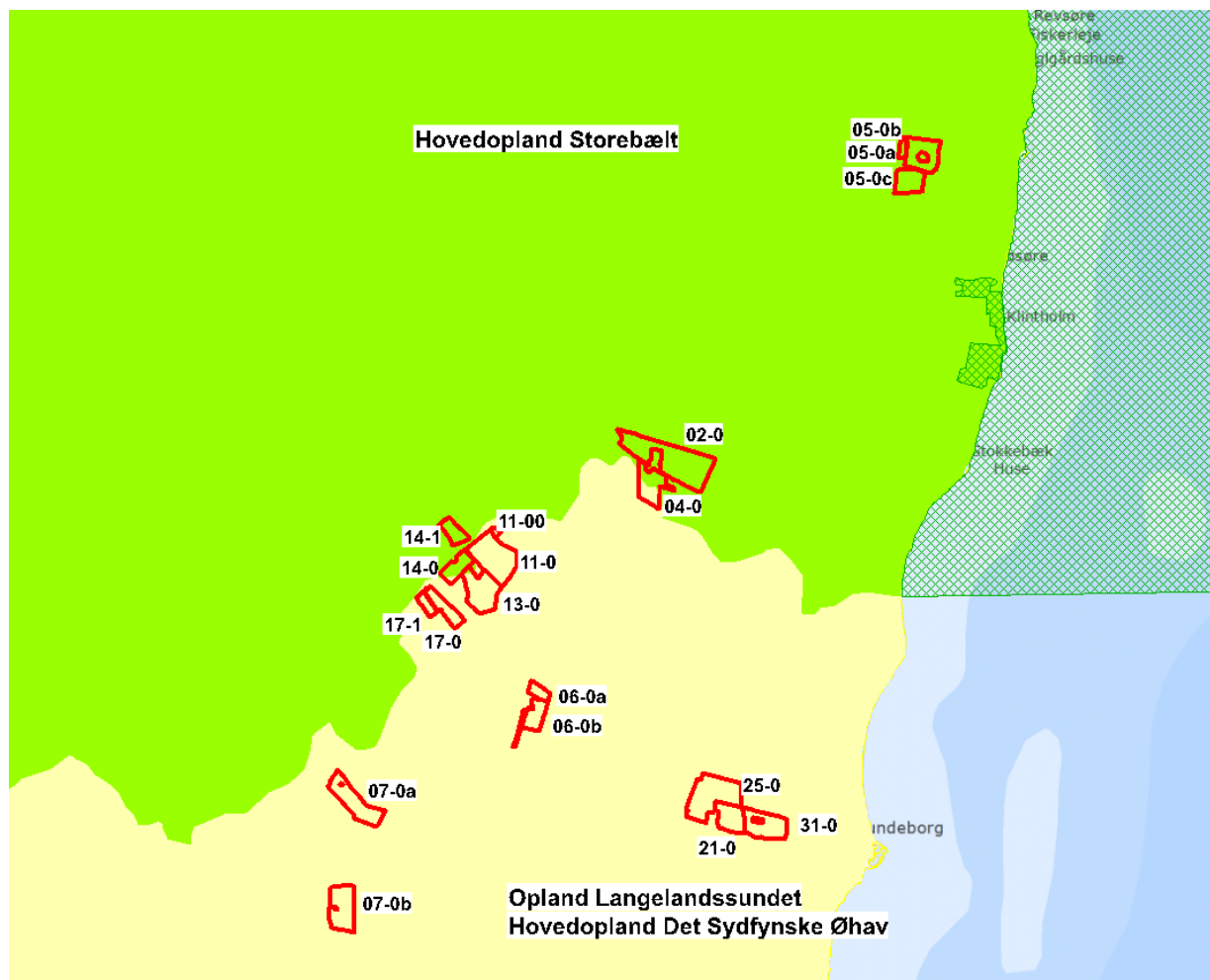
Kort med nærmeste § 3-natur – vandhul ved ejendommen.

Oversigtskort over naturområder omkring produktionen

Bilag 3. Vurdering af påvirkning af overfladevand mv.

Cirka 90 ha af udbringningsarealerne ligger i oplandet til Langelandssundet, og dermed Det Sydfynske Øhav og cirka 47,8 ha ligger i oplandet til Storebælt. Det efterfølgende kortbilag viser udbringningsarealerne fordelt på oplandsniveau.

Kort over udbringningsarealerne og oplande til hhv. Storebælt og Langelandsbæltet, samt skraveret Natura 2000 område.

Beskrivelse af oplande og internationale beskyttelsesområder

I det efterfølgende beskrives de vandområder og internationale beskyttelsesområder, som udbringningsarealerne afvander til. I forbindelse med, at der skal foretages en vurdering af, om der er grundlag for at skærpe beskyttelsesniveauet i husdyrloven, foretages der også en vurdering af de enkelte vandområders tilstand og mål. Udgangspunktet for kommunens vurdering er de vedtagne vandplaner for 2009-2015.

Hovedopland Det Sydfynske Øhav:

Kystvandene i hovedoplandet Det Sydfynske Øhav omfatter farvandet mellem Fyn, Ærø og Langeland, herunder Langelandssund. Hertil kommer den åbne Marstal Bugt, Lunkebugten ved Tåsinge, Fåborg Fjord, Kløven ved Ærø og Lindelse Nor ved Langeland. Derudover kommer en række mindre fjorde, bugter og nor – Nakkebølle Fjord, Skårupøre Sund, Thurø Bund, Kølle Nor, Vejlen på Tåsinge, Salme, Tryggelev og Dyreborg Nor. I alt er der 14 kystvandområder i hovedoplandet.

Ifølge statens "Vandplan – Hovedvandopland 1.15 Det Sydfynske Øhav" udgør kvælstoftilførslen fra landbruget 72 % af oplandets samlede vandbårne tilførsel til overfladevande (2005-2009). For fosfor er det angivet, at bidraget fra landbrug og spredt bebyggelse i det åbne land til sammen udgør 80 %. Bidraget opgøres samlet, idet der er usikkerhed omkring kildeopsplitningen mellem landbrug og spredt bebyggelse. Vandplanens tilstandsvurdering for kystvandene i Hovedvandopland Det Sydfynske Øhav viser, at den nuværende samt den fremskrevne tilstand i samtlige områder er moderat eller dårlig. Ingen af de marine vandområder i hovedvandoplandet forventes dermed at nå miljømålet om god tilstand i 2015 uden at der iværksættes supplerende tiltag til at reducere særligt kvælstof- og fosfortilførslen. Der er især behov for en indsats, der reducerer næringsstoftilførslerne fra landbrugsdriften.

Hovedopland Storebælt

Området omfatter det åbne Storebælt mellem Fyns Hoved i nord og Langelands sydspids, og adskilles fra Langelands Sund ved Vresen-Langeland nord. Oplandets vigtigste kystvande mod syd er Langelandsbæltet.

Storebælt er et særdeles strømfyldt farvand og karakteriseret ved en op til ca. 50 meter dyb og smal nord-sydgående strømbende, der forbinder de salte vandmasser i Skagerrak (via Kattegat) med brakvandet i Østersøen.

Ifølge statens "Vandplan – Hovedvandopland 1.14 Storebælt" udgør kvælstoftilførslen fra landbruget 69 % af oplandets samlede vandbårne tilførsel til overfladevande (2005-2009). For fosfor er det angivet, at bidraget fra landbrug og spredt bebyggelse i det åbne land til sammen udgør 73 %. Bidraget opgøres samlet idet, der er usikkerhed omkring kildeopsplitningen mellem landbrug og spredt bebyggelse.

Vandplanens tilstandsvurdering for kystvandene i Hovedvandopland Storebælt viser, at tilstanden i samtlige vandområder er moderat eller dårligere. Ingen af de marine vandområder forventes dermed at nå miljømålet om god tilstand i 2015 uden, at der iværksættes supplerende tiltag til at reducere særligt kvælstof- og fosfortilførslen. Der er især behov for en indsats, der reducerer næringsstoftilførslerne fra landbrugsdriften.

Den åbne del af det Sydfynske Øhav og Marstal Bugt jf. vandplan 2010-2015:

Den åbne del af Sydfynske Øhav og Marstal Bugt er ét område. Området består af lavvandede områder og 2 dybe bassiner – Ringgårdsbassinet, mellem Fyn og Avernakø og Ærøbassinet, nord for Ærø. På grund af lagdeling i vandmasserne er bassinerne ofte præget af iltvind i sommerperioden. Det åbne Sydfynske Øhav er forbundet med det omliggende hav ved fire render ved Avernakø, mellem Ærø og Langeland, mellem Langeland og Tåsinge og ved Svendborg Sund. Den største vandudskiftning med det omliggende hav sker ved Avernakø og mellem Tåsinge og Langeland.

Langelands Sund jf. vandplan 2010-2015

Langelands Sund er præget af vandudskiftning mellem det tilstødende Sydfynske Øhav samt Storebælt.

Internationale beskyttelsesområder

Det Sydfynske Øhav

Den centrale del af Det sydfynske Øhav er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde (Ramsarområde, EF-habitatområde og EF-fuglebeskyttelsesområde). Udpegningen betyder, at Danmark er forpligtet til at sikre og genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for. For Ramsarområdet er målsætningen endvidere, at beskyttelsen skal fremmes.

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområdet Det Sydfynske Øhav er stor vandsalamander, klokkefrø, skæv vindelsnegl, sumpvindelsnegl, sandbanker, vadeblader, kystlaguner og

søer, større lavvande bugter og vige, rev, enårig vegetation på stenede strandvolde, flerårig vegetation på stenede strande, kystklinter/-klipper, enårige strandplanter der koloniserer mudder og sand, strandenge, forstrand og begyndende klitdannelser, hvide klitter og vandremiler, grågrønne klitter, kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store aks, vandløb, tørre kalksandsoverdrev, kalkoverdrev, sure overdrev, urtebræmmer eller skyggende skovbryn, avneknippemoser, kildevæld med kalkholdigt vand, rigkær, bøgeskove på muldbund, ege-blandskov samt elle- og askeskov ved vandløb, søer og væld.

Udpegningsgrundlaget for EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 71 er rørdrum, rørhøg, havterne, splitterne, dværgterne, fjordterne, engsnarre, mosehornugle, klyde, brushane, alm. ryle, plettet rørvagtel, knopsvane, sangsvane, mørkbuget knortegås, troldand, bjergand, ederfugl, hvinand, toppet skallesluger og blishøne.

Sydlig Storebælt

Storebælt indeholder flere internationale beskyttelsesområder, som er beskyttet pga. deres bevaringsværdige naturværdier i form af specielle plante- og dyrearter (f.eks. marsvin og kystfugle) eller specielle naturtyper (f.eks. stenrev).

Habitatområde H127 "Det Sydfynske Øhav".

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområdet Det Sydfynske Øhav er stor vandsalamander, klokkefrø, skæv vindelsnegl, sumpvindelsnegl, sandbanker, vadeflader, kystlaguner og søer, større lavvande bugter og vige, rev, enårig vegetation på stenede strandvolde, flerårig vegetation på stenede strande, kystklinter/-klipper, enårige strandplanter der koloniserer mudder og sand, strandenge, forstrand og begyndende klitdannelser, hvide klitter og vandremiler, grågrønne klitter, kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store aks, vandløb, tørre kalksandsoverdrev, kalkoverdrev, sure overdrev, urtebræmmer eller skyggende skovbryn, avneknippemoser, kildevæld med kalkholdigt vand, rigkær, bøgeskove på muldbund, ege-blandskov samt elle og askeskov ved vandløb, søer og væld.

Udpegningsgrundlaget for EF-fuglebeskyttelsesområde nr 75 er knopsvane, sangsvane, toppet skallesluger, rørhøg, blishøne, klyde, fjordterne, havterne og splitterne.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau

Ifølge Miljøstyrelsens kortværk ligger 32,44 ha af udbringningsarealerne i nitratklasse 1, og alle arealerne er i fosforklasse 0. Det svarer til, at 32,44 ha af arealerne afvander direkte til sårbare eller meget sårbare NATURA 2000 områder. Beskyttelsesniveauet er derfor skærpet i forhold til de generelle harmoniregler og i overensstemmelse med de gældende regler for beskyttelse af overfladevand. De resterende 105,49 ha ligger udenfor nitrat- og fosforklasser, og afvander ikke direkte til sårbare NATURA 2000-områder.

Kommunen skal ifølge Miljøstyrelsen for hver ansøgning efter husdyrloven foretage en konkret vurdering af, om husdyrlovens beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt til at undgå en væsentlig virkning på miljøet. Vurderingen af om der er grundlag for en skærpelse skal foretages for både Natura 2000-områder og bilag IV-arter samt for overfladevand, der ikke er udpeget som Natura 2000-område.

Indsatsen for at nå miljømålslovens¹⁰ mål skal sikres via de kommunale handleplaner, som vil følge efter statens vedtagne vandplaner. Miljøeffekten af husdyrlovens beskyttelsesniveau indgår i grundlaget for beregning af indsatsbehovet. Der vil derfor ikke – i overensstemmelse med tidligere udmeldinger fra Miljøstyrelsen – med baggrund i vandplanerne være grundlag for at skærpe husdyrlovens beskyttelsesniveau, for så vidt angår nitrat- og fosforklasser.

Med baggrund i ovenstående vurderer Svendborg Kommune derfor, at der for det konkrete projekt ikke skal foretages en skærpelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau for nitrat eller fosfor. Der skal dog foretages en vurdering af, om husdyrlovens beskyttelsesniveau skal skærpes for at sikre, at projektet er i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens bestemmelser.

Vurdering af påvirkning af Natura 2000-område

Det fremgår af habitatbekendtgørelsen, at før der kan træffes afgørelse, skal der foretages en vurdering af om et projekt i sig selv eller i forbindelse med andre planer eller projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Det er væsentligt at påpege, at husdyrlovens definition af væsentlighed – svarende til lovens afskæringskriterier – ikke nødvendigvis er tilstrækkeligt til at sikre, at et habitatområde ikke påvirkes væsentligt. Det skal i vurderingen uden tvivl kunne fastslås, at der ikke er risiko for en væsentlig påvirkning.

Væsentlighedsvurdering af nitratudvaskningen til Natura 2000-område

Miljøstyrelsen har med "Vejledende notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande..." fra juni 2010 samt "supplement til den digitale husdyrvejledning..." fra februar 2011 redegjort for, hvordan kommunerne skal foretage ovennævnte vurdering af påvirkningen af Natura 2000-områder. Indledningsvist skal der foretages en vurdering af om det pågældende område er følsomt overfor udvaskningen af næringsstoffer. Da arealerne afvander via Langelands Sund til hovedoplandet det Sydfynske Øhav har Svendborg Kommune valgt at tage udgangspunkt i habitatområdet "Det Sydfynske Øhav".

Sydfynske Øhav

Vandplanen for Sydfynske Øhav angiver, at næringsstofudvaskningen fra oplandet har væsentlig betydning for tilstanden i det Sydfynske Øhav. Det understøttes yderligere af Natura 2000-planen for Det Sydfynske Øhav 2010-2015. Her fremgår det, at næringsstofftilførslen fra bl.a. landbruget medvirker til, at det Sydfynske Øhav hyppigt rammes af iltsvind, og at særligt bundfauna og -flora påvirkes negativt af iltsvind. Det betyder, at fødegrundlaget for en række af de fuglearter, der er udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområdet påvirkes, heriblandt terner, der lever af fisk, samt troldand, bjergand, ederfugl og hvinand, der lever af muslinger og bunddyr. Det kan samlet konkluderes, at Natura 2000-området er følsomt overfor næringsstofftilførsel.

Det er samtidig Svendborg Kommunes vurdering, at det ikke kan udelukkes – pga. den relative korte afstand, og det forholdsvis lukkede vandområde – at næringsstofudvaskningen fra oplandet vil påvirke det internationale beskyttelsesområde centralt i det Sydfynske Øhav.

På baggrund af vandplanens beskrivelse af Langelands Sund er det Svendborg Kommunes vurdering, at der vil være vandudskiftning mellem Langelands Sund og det internationale beskyttelsesområde "den centrale del af det Sydfynske Øhav". Det er derfor Svendborg Kommunes vurdering, at det ikke kan udelukkes, at næringsstofudvaskningen, der går via

¹⁰ Bekendtgørelse af lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, LBK nr. 1531 af 08/12/2015.

Langelands Sund indirekte vil påvirke det internationale beskyttelsesområde centralt i det Sydfynske Øhav.

Med baggrund i denne vurdering foretages der en egentlig habitatvurdering med udgangspunkt i vejledningens principper.

Vurdering af projektet i kumulation med andre planer og projekter

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning skal den kumulative effekt vurderes på baggrund af udviklingen i antal dyreenheder siden 2007 indenfor de oplande, hvor anlægget og udbringningsarealerne er placeret. I dette tilfælde skal vurderingen foretages for Langelands Sund og Storebælt.

Vurderingen af udviklingen af dyreenheder skal suppleres med en vurdering af, om der er andre kilder, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning siden 1. januar 2007. En øget nitratudvaskning skal medføre et krav om reduktion af det samlede dyretryk i det aktuelle opland.

I forhold til andre kilder vurderer Svendborg Kommune, at der primært vil kunne forekomme en næringsstofforforsel fra renseanlæg, regnbetingede udløb, spredt bebyggelse og virksomheder.

Ifølge vandplanen for det Sydfynske Øhav har landbrugsbidraget i perioden fra 2005-2009 udgjort ca. 72 % af den samlede landbaserede kvælstofforforsel, mens baggrundsbidraget har været ca. 22 %. Resten af tilledningen fordeles på punktkilder (ca. 6 %), hvor renseanlæg udgør den dominerende kilde. Øvrige mindre betydende kilder er de regnbetingede udløb og spredt bebyggelse. I forhold til fosfor udgør landbrug, den naturlige baggrundsbelastning og spredt bebyggelse ca. 81 % af den samlede fosfortilførsel til kystvandene. Øvrige kilder er renseanlæg (14 %) og regnbetingede udløb (5 %). Spredt bebyggelse udgør den største punktkilde.

Da næringsstoffudledningen har været faldende gennem en længere periode bl.a. som følge af vandmiljøplanerne er det Svendborg Kommunes vurdering, at udviklingen i kvælstoffudledningen også har været svagt faldende siden 1. januar 2007.

Ifølge vandplanen forventes der med de planlagte og allerede besluttede tiltag til reduktion af næringsstoffpåvirkningen en reduktion i udledningen af kvælstof og fosfor fra punktkilder frem til 2015. De tiltag, der får betydning er bl.a. effekten af kommunens spildvandsplan med krav om forbedret rensning for spredt bebyggelse, samt forbedringer af regnvandsbetingede udløb. Samtidig forventes der ifølge vandplanen også en mindre reduktion i udledningen fra renseanlæggene som følge af renovering og optimering, bl.a. nedlægges Brudager Renseanlæg, der er placeret i oplandet til Langelands Sund.

Ifølge vandplanen for Storebælt har landbrugsbidraget i perioden fra 2005-2009 udgjort ca. 70 % af den samlede landbaserede kvælstofforforsel, mens baggrundsbidraget har været ca. 21 %. Resten af tilledningen fordeles på punktkilder (ca. 10 %), hvor renseanlæg udgør den dominerende kilde. Øvrige mindre betydende kilder er de regnbetingede udløb og spredt bebyggelse. I forhold til fosfor udgør landbrug, den naturlige baggrundsbelastning og spredt bebyggelse ca. 74 % af den samlede fosfortilførsel til kystvandene. Øvrige kilder er renseanlæg (21 %) og regnbetingede udløb (7 %). Spredt bebyggelse udgør den største punktkilde.

Da næringsstoffudledningen har været faldende gennem længere perioder bl.a. som følge af vandmiljøplanerne er det Svendborg Kommunes vurdering, at udviklingen i kvælstoffudledningen også har været svagt faldende siden 1. januar 2007.

Ifølge vandplanen forventes der med de planlagte og allerede besluttede tiltag til reduktion af næringsstoffpåvirkningen en reduktion i udledningen af kvælstof og fosfor fra punktkilder

frem til 2015. De tiltag, der får betydning er bl.a. effekten af kommunens spildvandsplan med krav om forbedret rensning for spredt bebyggelse, samt forbedringer af regnvandsbetingede udløb.

Med udgangspunkt i ovenstående vurderes der ikke at være andre kilder, der vil give anledning til, at det samlede dyretryk i deloplandene skal reduceres.

Ifølge Miljøstyrelsens opgørelse fra oktober 2015 er udviklingen i antallet af dyreenheder i oplandene faldende. Der er kommet en ny opgørelse i december 2016, hvor dyretrykket i oplandet til Langelandssundet er stigende, men ifølge bilag 4 i bekendtgørelsen til husdyrloven, så er det status på ansøgningens indsendelsestidspunkt der skal lægges til grund for vurderingen. Kommunen har ikke yderligere oplysninger om ophørte eller udvidede dyrehold end dem, der er medtaget i opgørelsen. Kommunen finder derfor ikke anledning til at justere tallet.

Da dyretrykket er faldende i oplandene til Langelandssundet og Storebælt, vurderer kommunen, at det ansøgte i kumulation med andre projekter i oplandet til Langelands Sund ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af habitatområdet Det Sydfynske Øhav eller af Habitatområdet Storebælt.

Vurdering af projektet i sig selv

Nitrat

Med udgangspunkt i det ansøgte projekt foretages der en beregning af nitratudvaskningen fra den husdyrgødning, der bliver udbragt på arealerne i deloplandene til Langelandssund og Sydlige Storebælt. Udvasningen skal efterfølgende vurderes i forhold til den samlede udvaskning fra oplandet og afskæringskriteriet for væsentlighed på 1 eller 5 %.

Ifølge Miljøstyrelsen bør fastlæggelsen af afskæringskriteriet tage udgangspunkt i det foreliggende beskyttelsesniveau for nitratudvaskning til overfladevand. Beskyttelsesniveauet tager udgangspunkt i meget sårbare eller sårbare vandområder og har som sådan dermed fastlagt de lukkede vandområder med ringe vandudskiftning. For disse vandområder er afskæringskriteriet på 1 % gældende.

Med baggrund i vandplanens beskrivelse, at Langelandssund og Sydlige Storebælts tilstand, og afstanden til habitatområdet vurderer Svendborg Kommune, at hele det Sydfynske Øhav og Sydlige Storebælt skal betragtes som meget sårbart overfor nitrat. Det vil sige, at det skal vurderes om udvaskningen fra det ansøgte projekt udgør mere end 1 % af oplandets samlede udvaskning.

På baggrund af Miljøstyrelsens reduktionspotentialekort vurderer kommunen, at reduktionspotentialet for arealerne i oplandet til Det Sydfynske Øhav er cirka 63 % (angivet som gennemsnit mellem 51-75) og Det Sydlige Storebælt er ca. 25 % (angivet som et gennemsnit af 0-50 %). Det betyder, at ca. hhv. 37 % og 75 % af den mængde nitrat, der kommer ud af rodzonen, ender i vandområdet.

Med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledning foretages der beregninger af den procentvise udvaskning fra oplandet til Langelandssundet og Det Sydlige Storebælt (jf. tabel nedenfor).

Natura 2000 område Det Centrale Storebælt og Det Sydfynske Øhav	Sydlige Storebælt	Langelandssund
Udvaskning i alt fra opland kg N/år	476.403	552.000
Det ansøgte		
Reduktionspotentiale (jf. nitratklassekortlægningen), pct.	25	63
Areal til udspredding i alt, ha	47,8	90
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år (39,6 - 37,6)	2	2
Samlede påvirkning til Natura 2000 området, kg N/år	71,7	67
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000 området, pct.	0,02	0,01

Ovenstående beregning viser, at udvaskningen fra det ansøgte projekt (og også alternativet) er langt under 1 % pct. af den samlede udvaskning til Det Sydlige Storebælt og Langelandssundet, og dermed overholdes afskæringskriteriet på 1 %. Det betyder, at det ansøgte projekt for så vidt angår nitratudvaskning ikke i sig selv vil medføre en væsentlig påvirkning af habitatområderne.

Fosfor

Ifølge Miljøstyrelsens digitale vejledning kan det ikke kvantificeres, hvor stor en del af fosforoverskuddet, der reelt vil tilføres recipienten, og derfor må vurderingen af, om der er grundlag for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, baseres på en vurdering af "worst case" situationen.

	Sydlige Storebælt	Langelandssund
Udbringningsareal, ha	47,8	90
Overskud per hektar, kg (ansøgningsskemaet)*	9,6	9,6
% forøgelse i godkendelsesperioden, (9,6 kg P x 8 = 76,8, 76,8/(2000 kg P/100))	3,84	3,84
Worst case udvaskning, kg P/ha (Kronvang et al, 2005)	1	1
Worst case påvirkning fra husdyrbruget, kg P/ha, (ha x 1 kg P/ha = x, (x/100) x 3,84)	1,83	3,5
Landbrugsareal i oplandet, ha (tal fra vandplan suppleret med vurdering af luftfoto)	10.430	7.210
Udyrket areal i oplandet, ha	4.470	3.090
Belastning fra landbrugsarealet, kg P, (0,2 kg P/ha x landbrugsareal)	2.086	1.442
Belastning fra udyrket areal, kg P, (0,08 kg P/ha x udyrket areal)	358	247
Øvrige kilder (bebyggelse)**	2.512	4.570
Samlet belastning, kg P	4.956	6.260
Husdyrbrugets del af påvirkningen, % (worst case/samlet belastning) x 100	0,037	0,056

* Der er taget udgangspunkt i worst case scenariet, hvilket er overskuddet i det indsendte hovedskema
 ** Ifølge vandplanen for Storebælt er det samlede bidrag fra andre kilder 10,9 t P/år (tabel 2.2.2).
 Bidraget er derefter fordelt i forhold til deloplandenes størrelse (Sydlige Storebælt udgør 18 %). Fra tabel 2.1.4.

Ifølge Miljøstyrelsen kan det antages, at grænsen for hvornår, der kan ses en påvirkning med fosfor er den samme som for nitrat, dvs. hhv. 1 og 5 % til sårbare og mindre sårbare vandområder. På den baggrund vurderer kommunen, at en påvirkning på hhv. 0,037 % og 0,056 % ikke kan antages at være væsentlig.

Beregningerne viser, at husdyrbrugets påvirkning af de to vandplansområder i alle tilfælde holder sig under afskæringskriteriet på 1 %. På den baggrund vurderer kommunen, at det ansøgte projekt ikke i sig selv vil medføre en væsentlig påvirkning af habitatområderne.

Samlet konklusion

Det er på baggrund af tilgængelig viden og beregninger vist, at der ikke er risiko for, at projektets næringsstofudledning i sig selv eller i kumulation med andre planer eller projekter vil påvirke habitatområdet Det Sydfynske Øhav væsentligt.

Vurdering af samlet nitrat- og fosforudvaskning

Nitrat

Der skal foretages en vurdering af den samlede nitratudvaskning i relation til husdyrlovens beskyttelsesniveau og de skærpede krav, der er fastsat i henhold til at sikre, at habitatbekendtgørelsens bestemmelser, overholdes.

Med udgangspunkt i ansøgningssystemets beregninger viser nedenstående tabel, hvor meget nitrat, der med den ansøgte produktion, udvaskes til rodzonen og efterfølgende udledes til fjord og hav.

	Ansøgt	Alternativ
Samlede kvælstof-produktion, kg N/år	19.838	19.789
Importeret gødning, kg N/år	450	450
Afsat til aftalearealer, kg N/år	2.080	2.031
Tilførsel til udbringningsarealer, kg N/år	18.208	18.208
Udvaskning fra rodzone, kg N/ha/år	39,6	39,7
Reduktionspotentiale, % (vægtet gennemsnit) – worst case	25	25
Udledning til vandområde, kg N/ha/år	29,7	29,7

I henhold til husdyrgodkendelseslovens krav til nitratklasse I, II og III må der kun udbringes hhv. 85 %, 65 %, 50 % husdyrgødning i forhold til harmonikravet. På arealerne udenfor nitratklasser kan der udbringes, hvad der svarer til harmonikravet. Udbringningen betragtes for hele bedriften, hvilket betyder, at der for den konkrete sag i gennemsnit på alle arealer må udbringes 96,47 % (DE reduktionsprocent) i forhold til harmonikravet, hvilket svarer til, at der må udbringes 1,35 DE/ha (DEmax). Udvaskningsberegningen i ansøgningssystemet viser, at den maksimalt tilladte udvaskning af kvælstof som følge deraf er 41,6 kg N/ha (kg N/ha DEmax).

For at overholde dette krav har ansøger valgt, at

- øge antallet efterafgrøder udover de lovpligtige
- ændret sædskifte

Derved kan der udbringes 1,4 DE/ha (DEreel), da udvaskningen af kvælstof som vist i tabellen er beregnet til 39,6 kg N/ha (kg N/ha DEreel) eller 39,7 kg N/ha i alternativet.

Beregningerne dokumenterer, at udvidelsen opfylder kravet til maksimalt tilladte kvælstofudvaskning uanset valgt alternativ.

Fosfor

Ingen af udbringningsarealerne afvander til fosforfølsomme områder. Arealerne er derfor placeret i fosforklasse 0, og ifølge husdyrgodkendelsesloven er fosfortal således uden betydning.

Jorderne i den konkrete sag er drænedede og er vurderet til at være jordbundstyperne JB4 og JB6.

Som følge af, arealerne ikke er fosforfølsomme, vurderer Svendborg Kommune, at der ikke er risiko for at overskydende fosfor udvaskes til vandmiljøet. Det kan derfor godt tillades, at der tilføres arealerne mere fosfor end der fjernes med afgrøderne. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for.

I den ansøgte produktion giver harmonireglerne mulighed for et fosforoverskud på maksimalt 12,6 kg/ha/år. Da fosforoverskuddet er beregnet til 9,6 kg/ha/år i Miljøstyrelsens ansøgningssystem, er kravet om P-overskud overholdt.

Samlet set vurderer kommunen, at der ikke er behov for at stille vilkår.